

RADA
POWIATU SZAMOTULSKIEGO

Załącznik
do uchwały nr XV/84/2016
Rady Powiatu Szamotulskiego
z dnia 17 lutego 2016 r.

PLAN
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
PUBLICZNEGO
TRANSPORTU ZBIOROWEGO
POWIATU SZAMOTULSKIEGO
NA LATA 2016 – 2025

Spis treści

1.	Wstęp	4
1.1.	Rola Planu Transportowego w organizacji publicznego transportu zbiorowego.....	4
1.2.	Krótki opis dokumentu.....	6
1.3.	Słownik pojęć używanych w dokumencie	7
2.	Charakterystyka Powiatu objętego planem transportowym	11
2.1.	Powierzchnia i obszar	11
2.2.	Gminy, miejscowości i demografia.....	20
2.2.1.	Gmina Duszniki.....	20
2.2.2.	Gmina Kaźmierz.....	21
2.2.3.	Gmina Obrzycko	22
2.2.4.	Miasto Obrzycko.....	23
2.2.5.	Miasto i Gmina Ostroróg	24
2.2.6.	Miasto i Gmina Pniewy.....	25
2.2.7.	Miasto i Gmina Szamotuły	26
2.2.8.	Miasto i Gmina Wronki	27
2.3.	Charakterystyka demograficzno-społeczna.	28
2.3.1.	Liczba mieszkańców, w tym gęstość zaludnienia obszaru	28
2.3.2.	Struktura wiekowa mieszkańców.....	28
2.3.3.	Struktura społeczno-zawodowa mieszkańców.	31
2.3.4.	Aktywność zawodowa mieszkańców	34
2.4.	Edukacja i ochrona zdrowia.....	35
2.5.	Obiekty użyteczności publicznej.....	45
2.6.	Liczba samochodów osobowych.	55
2.7.	Znaczenie transportu publicznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.	56
3.	Omówienie istniejącej sieci komunikacyjnej obszaru	59
3.1.	Delimitacja obszaru objętego siecią komunikacyjną	59
3.2.	Charakterystyka istniejącej sieci komunikacyjnej.	59
3.2.1.	Określenie głównych ciągów komunikacji autobusowej.....	59
3.2.2.	Autobusowa sieć komunikacyjna „stolica powiatu – siedziby gmin powiatu”	60
3.2.3.	Autobusowa sieć komunikacyjna „połączenia międzygminne”	67
3.2.4.	Autobusowa sieć komunikacyjna „stolica powiatu – siedziby innych powiatów w ramach województwa”	70

3.2.5.	Autobusowa sieć komunikacyjna „gminy powiatu – siedziby sąsiednich powiatów” ..	76
3.2.6.	Autobusowa sieć komunikacyjna „stolica powiatu – siedziby innych województw” ...	83
3.3.	Przewoźnicy autobusowi.....	83
3.3.1.	Linie komunikacyjne działające w oparciu o zezwolenia wydane przez Starostę Szamotulskiego.....	84
3.3.2.	Linie komunikacyjne działające w oparciu o zezwolenia wydane przez inne organy samorządu terytorialnego.....	87
3.4.	Praca przewozowa wykonywana na terenie powiatu.....	91
3.5.	Infrastruktura transportowa.	94
3.6.	Tabor autobusowy	98
3.7.	Koordinacja połączeń różnych rodzajów środków transportu.....	103
3.7.1.	Przewoźnicy kolejowi	103
4.	Ocena potrzeb przewozowych i określenie preferencji mieszkańców	110
4.1.	Ocena badań	110
4.1.1.	Ocena badań ankietowych.....	110
4.2.	Ogólna ocena i podsumowanie istniejącego stanu.....	131
5.	Plan organizacji sieci transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej	133
5.1.	Określenie zasad organizacji rynku przewozów.....	133
5.1.1.	Określenie zasad organizacji publicznego transportu zbiorowego	133
5.1.2.	Określenie właściwości rzeczowej oraz kompetencji organizatorów transportu	134
5.1.3.	Określenie trybu wyboru operatorów publicznego transportu zbiorowego	135
5.2.	Projektowane linie komunikacyjne	136
5.2.1.	Wykaz projektowanych linii komunikacyjnych	136
5.2.2.	Częstotliwość kursowania autobusów	140
5.2.3.	System taryfowy i ceny biletów	140
5.2.4.	Obowiązujące uprawnienia do przejazdów ulgowych	141
5.3.	Zasady oznakowania środków transportu autobusowego	141
6.	Określenie pożądanego standardu usług przewozowych	142
6.1.	Dostępność podróżnych do infrastruktury przystankowej	142
6.2.	Określenie wymagań dla taboru autobusowego jakim operatorzy powinni świadczyć usługi przewozowe	143
6.3.	Ochrona środowiska naturalnego.....	143
7.	Sposób organizowania systemu informacji dla pasażera.....	144
7.1.	System informacji dla pasażera.....	144

8.	Finansowanie usług przewozowych	145
8.1.	Źródła finansowania działalności przewozowej	145
8.2.	Koszty działalności przewozowej	146
8.3.	Finansowanie inwestycji	146
9.	Prognozy i możliwe kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego	147
9.1.	Monitorowanie i weryfikacja Planu transportowego	147
10.	Załączniki	147
	Spis map	149
	Spis wykresów	150
	Spis tabel	151
	Spis rysunków	153

1. Wstęp

1.1. Rola Planu Transportowego w organizacji publicznego transportu zbiorowego

Zgodnie z zapisami prawa, organizatorem publicznego transportu zbiorowego, w zależności od zasięgu przewozów, jest gmina, związek międzygminny, powiat (miasto na prawach powiatu), związek powiatów, województwo lub minister właściwy do spraw transportu. Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1440) (zwana dalej Ustawą) powierza organizatorowi do wykonania trzy zadania (art.8):

- 1. planowanie rozwoju transportu,**
- 2. organizowanie publicznego transportu zbiorowego,**
- 3. zarządzanie publicznym transportem zbiorowym.**

W skutecznym wykonywaniu funkcji organizatora istotna jest prawidłowa realizacja zadania planowania rozwoju transportu na swoim obszarze. Jednym ze sposobów wykonania obowiązków w zakresie planowania transportu publicznego na swoim obszarze jest opracowanie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (tzw. plan transportowy).

Ustawa nakłada obowiązek opracowania takiego planu transportowego tylko na niektórych organizatorów. W przypadku planowanego organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej, obowiązek opracowania planu ma:

1. gmina:
  - a. licząca, co najmniej 50.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich,
  - b. której powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami, których obszar liczy łącznie, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
2. związek międzygminny obejmujący obszar liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin tworzących związek międzygminny;
3. powiat:
  - a. liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich,
  - b. któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między powiatami, których obszar liczy łącznie, co najmniej 120.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;

4. związek powiatowo – gminny obejmujący obszar liczący, co najmniej 80.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze gmin lub powiatów tworzących związek powiatowo-gminny (od 1.01.2016 r.);
5. związek powiatów obejmujący obszar liczący, co najmniej 120.000 mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na obszarze powiatów tworzących związek powiatów;
6. województwo:
  - a. w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich,
  - b. któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między województwami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze;
7. minister właściwy do spraw transportu - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym.

Gminy, związki międzygminne i powiaty o mniejszej liczbie mieszkańców, niż podano powyżej, jeżeli zamierzają organizować przewozy o charakterze użyteczności publicznej, mogą opracowywać plan transportowy. Plan ten ułatwia organizowanie i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym, szczególnie w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej. Plan transportowy stanowi akt prawa miejscowego.

Pomiędzy planami transportowymi opracowanymi przez różnych organizatorów powinna występować spójność w organizowaniu przewozów i zadań uwidocznionych w planach transportowych jednostek wyższego szczebla.

W opracowanym planie transportowym uwzględniono Plan Transportowy Województwa Wielkopolskiego (przyjęty uchwałą NR XI/307/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 roku), który zakłada utworzenie na terenie powiatu szamotulskiego zintegrowanych węzłów przesiadkowych w Pniewach i we Wronkach oraz linii autobusowych o przebiegach A04 Piła – Czarnków – Wronki; A07 Międzychód – Wronki oraz A08 Nowy Tomyśl – Pniewy – Wronki.

Podstawowy cel opracowania planu transportowego to poprawa jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jakość systemu transportowego powinna być decydującym czynnikiem, warunkującym jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy obszaru objętego planem transportowym. Stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju będzie zapewniało równowagę między aspektami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi oraz ochrony środowiska.

Tak sformułowany cel nadrzędny planu transportowego powinien być osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- Cel 1. Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu – instrument poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych.
- Cel 2. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego – instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów jego funkcjonowania.
- Cel 3. Integracja systemu transportowego – w układzie gałęziowym i terytorialnym.
- Cel 4. Wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru - instrument rozwoju gospodarczego.
- Cel 5. Poprawa bezpieczeństwa - radykalna redukcja liczby wypadków i ograniczenie ich skutków (zabici, ranni) oraz poprawa bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu.
- Cel 6. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.

1.2. Krótki opis dokumentu

Niniejszy Plan Transportowy został przygotowany przez Polską Izbę Gospodarczą Transportu Samochodowego i Spedycji w Warszawie na zlecenie Starostwa Powiatu Szamotulskiego. Ponadto, niektórych informacji pomocnych w prowadzonych pracach udzieliło Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Poznaniu S.A. oraz przewoźnik prywatny Matmich-Bus Przewóz Osób Mateusz Michalak w Szamotułach.

Dokument obejmuje – zgodnie z założeniami – teren powiatu szamotulskiego, w tym gmin wchodzących w jego obszar tj.: Duszniki, Kaźmierz, Obrzycko, Obrzycko-miasto, Ostroróg, Pniewy, Szamotuły i Wronki. Opracowanie zawiera także informacje na temat miasta Szamotuły będącego siedzibą powiatu szamotulskiego. Z punktu widzenia komunikacji prowadzonej na terenie powiatu szamotulskiego, Miasto Szamotuły i miasto Pniewy odgrywają ważną rolę. Większość linii komunikacyjnych prowadzonych przez obszar powiatu rozpoczyna lub kończy swój bieg właśnie w Szamotułach oraz duża ilość linii dalekobieżnych przebiega przez Pniewy. Dla linii rozpoczynających bieg w Szamotułach i ciągnących się przez powiat szamotulski a kończących się w innych powiatach na terenie województwa zezwolenia na obsługę komunikacji wydaje Marszałek Województwa. Aktualnie realizowane są 42 takie linie. Istniejąca sieć połączeń jest wystarczająca i zapewnia połączenia wszystkich

powiatów z miastem wojewódzkim a także dużą część innych połączeń między i wewnątrz powiatowych. Część połączeń na terenie powiatu zapewnia także komunikacja prowadzona na mocy zezwoleń wydanych przez Starostę Szamotulskiego. Aktualnie takich linii jest realizowanych 5 i stanowią one niejako dopełnienie sieci komunikacyjnej wykonywanej na terenie powiatu na mocy komunikacji marszałkowskiej. Dane dot. ilości linii i ilości połączeń wykonywanych w poszczególnych relacjach w zależności o rodzaju prowadzonej komunikacji zawarto w dalszych częściach tego opracowania.

Niniejsze opracowanie rozpoczyna się omówieniem charakterystyki całego obszaru objętego Planem Transportowym, prezentując go z punktu widzenia transportu oraz prognoz rozwojowych. Analizowane są także potrzeby przewozowe na tle istniejącej sieci komunikacyjnej i infrastruktury drogowej. W kolejnej części dokumentu zawarto charakterystykę obecnie działającej komunikacji oraz wymagane standardy odnośnie komfortu jazdy oraz chęci korzystania z transportu przez mieszkańców.

Następnie przedstawione są aspekty transportu zrównoważonego, uwarunkowania rozwoju transportu publicznego, zasady organizacji komunikacji publicznej o charakterze użyteczności publicznej oraz problemy ochrony środowiska naturalnego i dostępu do komunikacji dla osób niepełnosprawnych.

Dokument przedstawia propozycje możliwej organizacji obowiązkowego Systemu Informacji Pasażerskiej.

W ostatnim rozdziale przedstawiono kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego w powiecie szamotulskim oraz sposoby monitorowania tego rozwoju.

Zamiast badań napełnienia autobusów przeanalizowano dostarczone dane przedstawiające zapełnienie autobusów pasażerami w wybranych miesiącach 2014 r. na obszarze powiatu. Na ich podstawie określono częstotliwość kursowania autobusów projektowanych linii komunikacyjnych, które w przyszłości mogą posłużyć do wdrożenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla komunikacji o charakterze użyteczności publicznej na terenie powiatu.

Poniżej przedstawiamy słownik pojęć używanych w całym dokumencie zawartych w niniejszym Planie Transportowym.

1.3. Słownik pojęć używanych w dokumencie

L.p.	Pojęcie	Opis
1.	Plan Transportowy	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu

		<p>zbiorowego, określający w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sieć komunikacyjną, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej; 2) ocenę i prognozy potrzeb przewozowych; 3) przewidywane finansowanie usług przewozowych; 4) preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu; 5) zasady organizacji rynku przewozów; 6) pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, z uwzględnieniem zagadnień ochrony środowiska naturalnego, dostępu osób niepełnosprawnych oraz dostępności podróży do infrastruktury przystankowej; 7) przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera; 8) kierunku rozwoju publicznego transportu zbiorowego.
2.	Organizator publicznego transportu zbiorowego	<p>Właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator publicznego transportu zbiorowego jest „właściwym organem”, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007;</p> <p>Zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego w Powiecie Szamotulskim pełni Starosta Szamotulski.</p>
3.	Operator publicznego transportu zbiorowego	<p>Samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie;</p> <p>Na terenie Powiatu Szamotulskiego w chwili sporządzania planu transportowego nie działa żaden operator.</p>
4.	Przewoźnik	<p>Przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób na podstawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu, a w transporcie kolejowym - na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu; przewoźnicy będą rejestrowani od 1.07.2016 r. przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego;</p>

		Przedsiębiorcy Ci będą wykonywali transport publiczny na własne ryzyko ekonomiczne. Ponadto w tych przewozach obywatele nie będą mogli korzystać z przysługujących im uprawnień do ulgowych przejazdów.
5.	Przewóz o charakterze użyteczności publicznej	Powszechnie dostępna usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego wykonywana przez operatora publicznego transportu zbiorowego w celu bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb przewozowych społeczności na danym obszarze; Tylko w tych przewozach obywatele nadal będą mieli prawo korzystać z przysługujących im uprawnień do ulgowych przejazdów.
6.	Publiczny transport zbiorowy	Powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej; (realizowany zarówno przez operatora jak i przewoźnika)
7.	Zrównoważony rozwój publicznego transportu zbiorowego	Proces rozwoju transportu uwzględniający oczekiwania społeczne dotyczące zapewnienia powszechnej dostępności do usług publicznego transportu zbiorowego, zmierzający do wykorzystywania różnych środków transportu, a także promujący przyjazne dla środowiska i wyposażone w nowoczesne rozwiązania techniczne środki transportu;
8.	Dworzec	Miejsce przeznaczone do odprawy pasażerów, w którym znajdują się w szczególności: przystanki komunikacyjne, punkt sprzedaży biletów oraz punkt informacji dla podróżnych;
9.	Przystanek komunikacyjny	Miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, a ponadto, w transporcie drogowym, oznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.);
10.	Sieć komunikacyjna	Układ linii komunikacyjnych obejmujących obszar działania organizatora publicznego transportu zbiorowego lub część tego obszaru;
11.	Linia komunikacyjna	Połączenie komunikacyjne na: a) sieci dróg publicznych albo

		<p>b) liniach kolejowych, innych szynowych, linowych, linowo-terenowych, albo</p> <p>c) akwenach morskich lub wodach śródlądowych</p> <p>- wraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy;</p>
12.	Gminne przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek międzygminny; inne niż przewozy powiatowe, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
13.	Komunikacja miejska	Gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo: <p>a) miasta i gminy,</p> <p>b) miast, albo</p> <p>c) miast i gmin sąsiadujących</p> <p>- jeżeli zostało zawarte porozumienie lub został utworzony związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego;</p>
14.	Powiatowe przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczający poza granice jednego powiatu albo w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek powiatów; inne niż przewozy gminne, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
15.	Powiatowo-gminne przewozy pasażerskie Nowa definicja (Dz. U. z 2015, poz. 1045) obowiązująca od 1.01.2016 r.	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych gmin i powiatów, które utworzyły związek powiatowo-gminny; inne niż przewozy gminne, powiatowe, wojewódzkie i międzywojewódzkie;"
16.	Wojewódzkie przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczający poza granice jednego województwa, a w przypadku linii komunikacyjnych w transporcie kolejowym także przewóz do najbliższej stacji w województwie sąsiednim, umożliwiający przesiadki w celu odbycia dalszej podróży lub techniczne odwrócenie biegu pociągu, oraz przewóz

		powrotny; inne niż przewozy gminne, powiatowe i międzywojewódzkie;
17.	Międzywojewódzkie przewozy pasażerskie	Przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany z przekroczeniem granicy województwa; inne niż przewozy gminne, powiatowe i wojewódzkie;
18.	Zintegrowany system taryfowo-biletowy	Rozwiązanie polegające na umożliwieniu wykorzystywania przez pasażera biletu, uprawniającego do korzystania z różnych środków transportu na obszarze właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego;
19.	Zintegrowany węzeł przesiadkowy	Miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróży infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną;
20.	Rekompensata	Środki pieniężne lub inne korzyści majątkowe przyznane operatorowi publicznego transportu zbiorowego w związku ze świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego; Mogą być przyznawane albo z tytułu utraconych przychodów w związku ze stosowaniem ulg (ustawowych / wprowadzonych przez organizatora), albo poniesionych kosztów związanych ze świadczeniem usług w zakresie transportu zbiorowego, z uwzględnieniem wysokości tzw. „rozsądnego zysku”.

2. Charakterystyka Powiatu objętego planem transportowym

2.1. Powierzchnia i obszar

Powiat Szamotulski, został utworzony w wyniku reformy administracyjnej w roku 1999, w skład którego wchodzi miasta i gminy: Duszniki, Kaźmierz, Obrzycko, Ostroróg, Pniewy, Szamotuły oraz Wronki. Rozciąga się w północno - zachodniej części województwa wielkopolskiego, w dorzeczu dolnej Warty. Obszar powiatu stanowi 1.119,3 km² a położony jest w większości na Równinie Szamotulskiej, stanowiącej część Wysoczyzny Poznańskiej. Północna część powiatu wchodzi w skład Kotliny Gorzowskiej, zachodnia natomiast w skład Pojezierza Międzychodzko - Sierakowskiego. Powiat Szamotulski graniczy z 5 innymi powiatami z województwa wielkopolskiego: na północy z Powiatem Czarnkowsko - Trzcianeckim, na zachodzie - Międzychodzkiem, na południowym - zachodzie -

Nowotomyskim, na wschodzie z Powiatem Obornickim natomiast na południowym - wschodzie - Powiatem Poznańskim.

Liczba mieszkańców powiatu szamotulskiego wynosi 89.608 mieszkańców (dane GUS 31.XII.2013 r.)

Powiat Szamotulski jest ważnym węzłem komunikacyjnym i odznacza się gęstą siecią dróg lokalnych (do Poznania, Pniew, Wroniek, Czarnkowa i Obornik).

Przez teren powiatu przebiegają ważne szlaki komunikacyjne:

- DK92 Rzepin (przejście graniczne) – Świebodzin – Poznań - Września - Słupca - Golina - Konin - Kutno – Łowicz
- Autostrada A2 granica państwa – Świecko – Poznań – Łódź – Warszawa – Biała Podlaska – Kukuryki – granica państwa

Z ogólnej powierzchni powiatu 111.929 ha, tereny użytkowane rolniczo zajmują 67.747 ha i stanowią 60,5 % powierzchni. Powierzchnia lasów natomiast wynosi 35.422 ha i zajmuje 31,6% powierzchni powiatu. Biorąc pod uwagę to, że przestrzeń rolnicza stanowi powyżej połowy ogólnej powierzchni powiatu, większość mieszkańców znajduje zatrudnienie w rolnictwie. Dział ten wraz z innymi elementami gospodarki żywnościowej odgrywa w powiecie znaczącą rolę pod względem ekonomicznym. Produkcja rolna odbywa się w gospodarstwach indywidualnych o przeciętnej powierzchni ok. 15 ha.

Część Gminy Pniewy pokrywa Sierakowski Park Krajobrazowy natomiast w obszarze Gminy Obrzycko położona jest „Świetlista Dąbrowa”, rezerwat, który powstał w celu ochrony fragmentu lasu reprezentującego zanikający typ świetlistej dąbrowy. W granicach administracyjnych Gmin Wronki i Obrzycko położona jest Puszcza Notecka. Na terenie Powiatu znajdują się także obszary Natura 2000, z których należy wymienić Zamorze Pniewskie gdzie zachowały się pojezierne torfowiska mszarne, Dąbrowy Obrzyckie i Grądy Bytyńskie - obszary ochrony siedlisk, Jezioro Zgierzynieckie - obszar specjalnej ochrony ptaków, Torfowisko Rzezińskie - specjalny obszar ochrony siedlisk oraz inne.

Przemysł reprezentowany jest głównie przez zakłady handlu hurtowego i detalicznego, budownictwa, przetwórstwa przemysłowego oraz transport i gospodarkę magazynową.

Zalesienie powiatu, malownicze rzeki i zbiorniki wodne sprawiają, iż teren ten jest atrakcyjny turystycznie. Cechuje go świat przyrody o wyjątkowej urodzie i nieskażonym środowisku, co pozwala na rozwijanie szeroko rozumianej turystyki wiejskiej, a w tym agroturystyki. Bogactwem tego obszaru jest Puszcza Notecka, której znaczna część zachowała się w stanie nienaruszonym przez działalność człowieka.

Siedziba Starostwa Powiatowego mieści się w gmachu przy ul. Wojska Polskiego 4 w Szamotułach.

Gospodarka

Na terenie powiatu istnieje kilkanaście prężnie działających zakładów przemysłowych, których wyroby znane są nie tylko w Polsce, ale także w Europie. Działające firmy wzmagają potencjał gospodarczy i przyczyniają się do jego rozwoju. Do największych należy zaliczyć: Wielkopolskie Zakłady Tłuszczowe ADM Sp. z o.o., „Sano” Sp. z o.o., „Hochland” Polska Sp. z o.o., Oddział Produkcyjny Średzkiej Spółdzielni Mleczarskiej „Jana”, Samsung Electronics Poland Manufacturing Sp. z o.o., Amica Wronki S.A., „Spomasz” Wronki Grupa SFPI Sp. z o.o.

Transport i Drogi

Główną sieć drogową na terenie powiatu szamotulskiego tworzą drogi krajowe:

- ❖ DK92 Rzepin (przejście graniczne) – Świebodzin – Poznań - Września - Sępca - Golina - Konin - Kutno – Łowicz
- ❖ Autostrada A2 granica państwa– Świecko – Poznań – Łódź – Warszawa – Biała Podlaska – Kukuryki – granica państwa

Przez teren powiatu przebiega **14 dróg wojewódzkich**, są to następujące drogi:

- ❖ DW 116 Bobulczyn - Nojewo
- ❖ DW 117 Obrzycko – Ostroróg
- ❖ DW 133 Chełst – Chrzypsko Wielkie
- ❖ DW 140 Wronki – Ciszkowo
- ❖ DW 143 Wartosław – Pierwoszewo
- ❖ DW 145 Chojno – Ćmachowo
- ❖ DW 149 Rzecin – Smolary
- ❖ DW 150 Wronki – Sieraków
- ❖ DW 182 Międzychód – Ujście
- ❖ DW 184 Wronki – Przeźmierowo
- ❖ DW 185 Piotrowo – Szamotuły
- ❖ DW 186 Kwilcz – Dobrojewo
- ❖ DW 187 Pniewy – Murowana Goślina
- ❖ DW 306 Lipnica – Dymaczewo Nowe

Sieć dróg krajowych i wojewódzkich natomiast uzupełnia sieć 67 dróg powiatowych (tabela poniżej) oraz dróg gminnych o mniejszym znaczeniu.

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi
1	1336P	Wieleń - Rzecin
2	1739P	Sieraków - Pniewy
3	1745P	Łęczeczki - Pniewy
4	1746P	Izdebno - Pniewy
5	1747P	Strzyżmin - Nojewo
6	1748P	Orle - Bielejewo
7	1749P	Białokosz - Psarskie
8	1838P	Lubowo - Wartosław
9	1839P	Pierwoszewo - Ćmachowo
10	1840P	Ćmachowo - Marianowo
11	1841P	Nowa Wieś - Wierzchocin
12	1842P	Wierzchocin - Głuchowo
13	1843P	Rzecin - Wronki
14	1844P	Ćmachowo - Wróblewo
15	1845P	Nowa Wieś - Szamotuły
16	1846P	Zielonagóra - Ryczywół
17	1847P	Zielonagóra - Oborniki
18	1848P	Obrzycko - Szamotuły
19	1849P	Gaj Mały - Karolin
20	1850P	Dobrojewo - Obrowo
21	1851P	Bobulczyn - Oporowo
22	1852P	Ostroróg - Przystanki
23	1853P	Ostroróg - Lipnica
24	1854P	Szczepankowo - Rudki
25	1855P	Śmitowo - Gałowo
26	1856P	Gałowo - Przyborowo
27	1857P	Szamotuły - Górka
28	1858P	Szamotuły - Pamiątkowo
29	1859P	Pamiątkowo - Żydowo
30	1860P	Brodziszewo - Pamiątkowo
31	1861P	Piaskowo - Kaźmierz
32	1862P	Brodziszewo - Sokolniki Wielkie
33	1863P	Sokolniki Małe - Gorszewice
34	1864P	Wierzchaczewo - Kaźmierz
35	1865P	Kaźmierz - Mrowino
36	1866P	Pólko - Sokolniki Wielkie

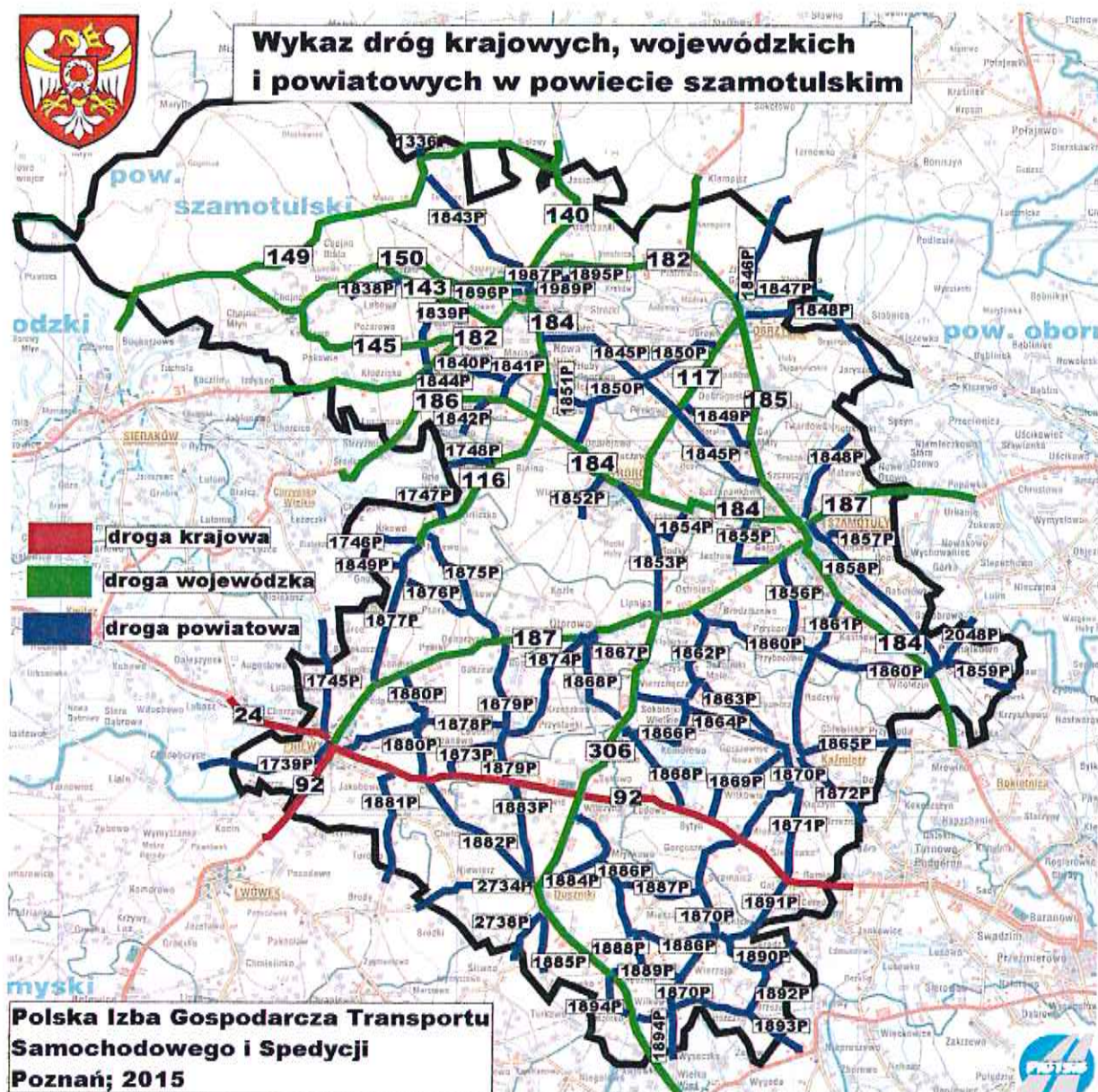
37	1867P	Otorowo - Czyściec
38	1868P	Otorowo - Bytyń
39	1869P	Kaźmierz - Bytyń
40	1870P	Kaźmierz - Buk
41	1871P	Kiączyn - Gaj Wielki
42	1872P	Kaźmierz - Tarnowo Podgórne
43	1873P	Lubosinek - Chełmno
44	1874P	Otorowo - Lubosinek
45	1875P	Nojewo - Buszewo
46	1876P	Psarskie - Zajązkowo
47	1877P	Podpniewki - Nojewo
48	1878P	Pniewy - Lubosina
49	1879P	Buszewo - Podrzewie
50	1880P	Koninek - Chełmno
51	1881P	Jakubowo - Brody
52	1882P	Chełmno - Duszniki
53	1883P	Podrzewie - Duszniki
54	1884P	Duszniki - Młynkowo
55	1885P	Duszniki - Buk
56	1886P	Wilczyna - Grzebienisko
57	1887P	Kunowo - Mieściska
58	1888P	Sarbia - Sędziny
59	1889P	Sędziny - Wierzeja
60	1890P	Grzebienisko - Jankowice
61	1891P	Grzebienisko - Gaj Wielki
62	1892P	Ceradz Dolny - Wysoczka
63	1893P	Wilkowo - Niepruszewo
64	1894P	Sędziny - Wilkowo
65	2048P	Chrustowo - Pamiątkowo
66	2734P	Pakośław - Duszniki
67	2738P	Nowy Tomyśl - Duszniki

Tabela nr 1. Wykaz dróg powiatowych na terenie Powiatu Szamotulskiego

Źródło: Dane Powiatowy Zarząd Dróg w Szamotulach – opracowanie własne

Gęsta sieć dróg stanowi dobre zaplecze do przemieszczania się mieszkańców powiatu, ale także i turystów odwiedzających rekreacyjnie powiat.

Mapa nr 1. Sieć drogowa w powiecie szamotulskim

Źródło: Dane GDDKiA, MZDW, ZDP - Opracowanie własne

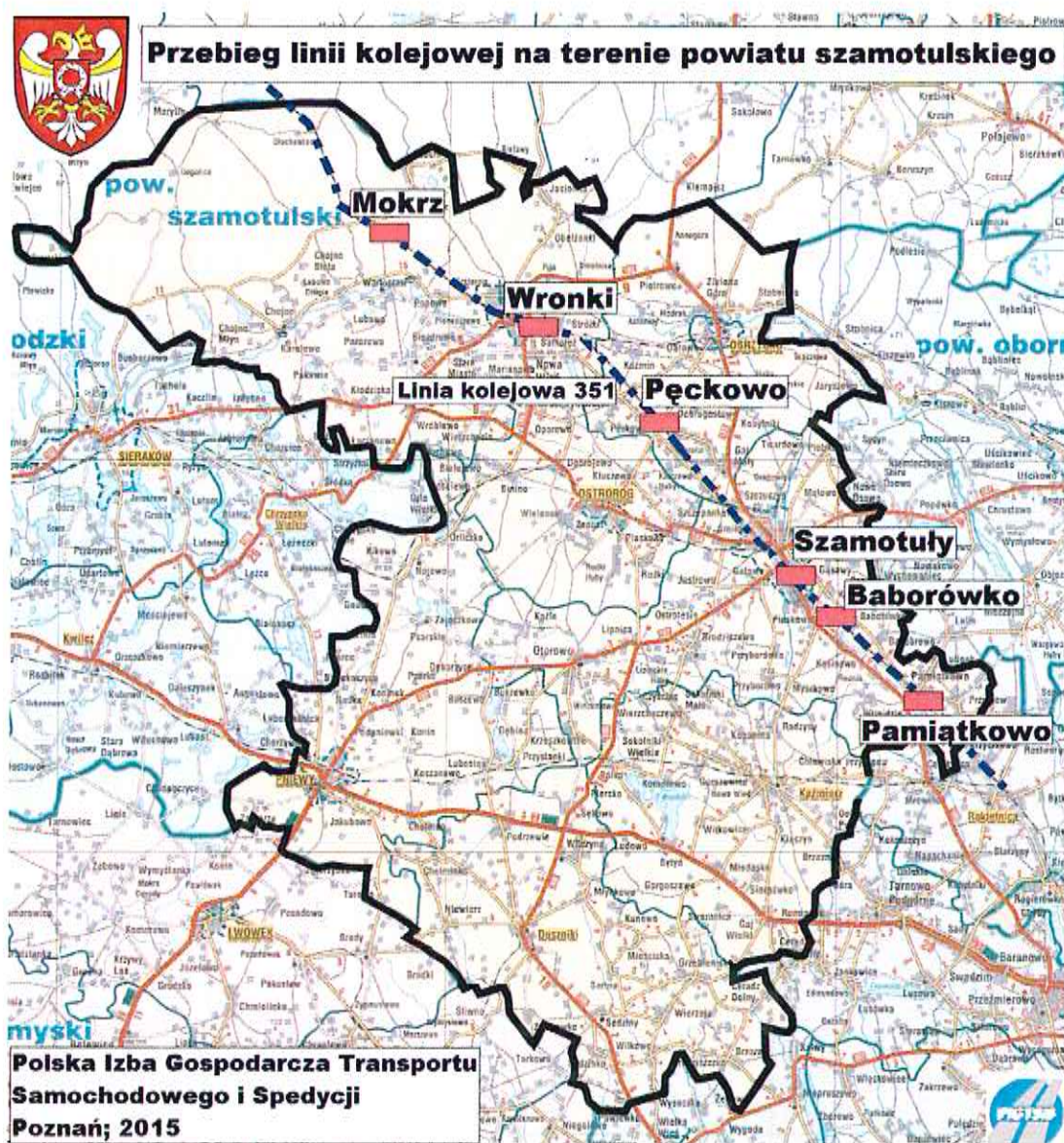
Kolej

Infrastruktura kolejowa stanowi element układu komunikacyjnego powiatu szamotulskiego. Przez teren powiatu przebiega linia kolejowa o znaczeniu państwowym Poznań - Szczecin:

- nr 351 – Poznań – Szamotuły - Krzyż – Choszczno – Szczecin (od 24,254 km do 64,600 km), o łącznej długości 40,346 kilometrów

Przy wyżej wymienionej linii kolejowej na terenie powiatu położone są następujące stacje i przystanki kolejowe:

- Przystanek osobowy Pamiątkowo
- Przystanek osobowy Baborówko
- Stacja kolejowa Szamotuły
- Stacja kolejowa Pęczkowo
- Stacja kolejowa Wronki
- Przystanek osobowy Mokrz

Mapa nr 2. Przebieg linii kolejowej na terenie powiatu szamotulskiego

Źródło: Opracowanie własne (dane PKP)

Poza wymienioną linią kolejową istniały jeszcze trzy linie kolejowe, nr 368 Szamotuły – Międzychód przecinająca powiat ze wschodu na zachód zamknięta dla ruchu pasażerskiego około 1995 r., nr 363 Rokietnica – Skwierzyna przebiegająca przez powiat w południowej jego części, która została zamknięta dla ruchu pasażerskiego około 1995 r. a także nr 381 Oborniki – Wronki, która umożliwiała przejazd po północnej części powiatu zamknięta około 1991 r.

Edukacja

Szkoły ponadgimnazjalne

- Szamotuły
  - Zespół Szkół nr 1
    - Liceum Ogólnokształcące

  - Zespół Szkół w nr 2
    - Liceum Ogólnokształcące
    - Technikum
    - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
    - Szkoła Policealna nr 2

  - Zespół Szkół nr 3
    - Technikum nr 2
    - Zasadnicza Szkoła Zawodowa
    - Szkoła Policealna nr 1
    - Zasadnicza Szkoła Specjalna

  - Zespół Szkół Specjalnych
    - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy
- Wronki
  - Zespół Szkół nr 1
    - Liceum Ogólnokształcące
    - Technikum

  - Zespół Szkół nr 2
    - Liceum Profilowane nr 2
    - Technikum nr 2
    - Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Mapa nr 3. Mapa Powiatu Szamotulskiego

Źródło: Opracowanie własne

Gmina	Powierzchnia w km ²	Ludność	
		ogółem	na 1 km ²
Gmina Duszniki	155	8.638	55
Gmina Kaźmierz	128	7.965	62
Gmina Obrzycko	111	4.430	40
Miasto Obrzycko	4	2.384	637
Gmina Ostroróg	85	4.988	59
Miasto i Gmina Pniewy	158	12.496	79
Miasto i Gmina Szamotuły	176	29.656	169
Miasto i Gmina Wronki	302	19.051	63
OGÓŁEM	1119	89608	80

Tabela nr 2. Powierzchnia i ludność powiatu – wg. gmin (dane GUS 31.XII.2013)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.2. Gminy, miejscowości i demografia

2.2.1. Gmina Duszniki

Gmina wiejska Duszniki zlokalizowana jest w południowej części powiatu szamotulskiego, w dorzeczu rzeki Mogilnicy. Zajmuje obszar 155 km² i liczy 8.638 mieszkańców (dane GUS na dzień 31.12.2013). Sąsiaduje z gminami Kaźmierz i Pniewy w powiecie szamotulskim, z gminami Buk i Tarnowo Podgórne należącymi do powiatu poznańskiego oraz trzema gminami powiatu nowotomyskiego: gminą Kuślin, Lwówek i Opalenica.

Gmina Duszniki leży na terenach równinnych, na których dominują użytki rolne, stanowią one aż 85 % jej powierzchni. Krajobraz tego regionu urozmaicają nieliczne jeziora polodowcowe: Wilczyńskie (o powierzchni 8,5 ha) i Niewierskie (o powierzchni 3,5ha) oraz niewielkie skupiska leśne. Lasy porastają tylko 6,5 % obszaru gminy. W okolicach wsi Duszniki znajduje się rezerwat przyrody „Duszniczki”. Obejmuje on ochroną fragment lasu dębowo-grabowego, w którym rośnie grupa ponad stuletnich modrzewi polskich. Na terenie gminy panują bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa, przeważają tu gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Dominującą rolę w tutejszej produkcji rolnej odgrywa uprawa zbóż i hodowla trzody chlewnej. Gmina charakteryzuje się niskim stopniem uprzemysłowienia, nie ma tutaj większych zakładów przemysłowych. Gospodarka gminy opiera się przede wszystkim na rolnictwie i działalności handlowo-usługowej. Działają tutaj liczne zakłady rzemieślnicze oraz firmy branży budowlanej i transportowej.

Ślady osadnictwa na terenie ówczesnej gminy pochodzą z okresu prehistorycznego. W czasach pierwszych Piastów znajdowały się tu liczne grody obronne, których pozostałości można oglądać w Brzozie i Niewierzu. Na terenie gminy zachowały się również dawne pałace i dwory, które zlokalizowane są we wsiach Sędziny, Podrzewie i Sękowo, natomiast w Dusznikach i Wilczynie warto obejrzeć znajdujące się tam zabytkowe kościoły.

Gmina wyróżnia się bardzo aktywną działalnością kulturalną. Działa tutaj chór mieszański „HALKA” oraz liczne zespoły ludowe odnoszące sukcesy na krajowych konkursach i przeglądach oraz odbywają się cykliczne imprezy kulturalne takie jak Wielkopolskie Dni Muzyki oraz Wielkopolskie Przeglądy Zespołów Pieśni Ludowej.

2.2.2. Gmina Kaźmierz

Gmina wiejska Kaźmierz leży nad rzeką Samą w południowo-wschodniej części powiatu szamotulskiego. Zajmuje powierzchnię 128 km² i liczy 7.965 mieszkańców (dane GUS na 31.12.2013). Sąsiaduje z gminami powiatu szamotulskiego: gminą Duszniki i Szamotuły oraz gminami powiatu poznańskiego: gminą Rokietnica i Tarnowo Podgórne. Przez południową część gminy przebiega główny szlak komunikacyjny - droga krajowa nr 92. Gmina ma charakter typowo rolniczy, aż 73% jej powierzchni to obszary wykorzystywane rolniczo. Oprócz wysokotowarowego rolnictwa rozwija się tutaj przede wszystkim przemysł przetwórczy. W Kaźmierzu zlokalizowane są zakłady firmy Hochland – europejskiego lidera w produkcji serów. Pozostała działalność mieszkańców gminy skupia się wokół handlu i usług, budownictwa i transportu. Coraz większy udział w gospodarce ma również turystyka i rekreacja.

Największą atrakcją turystyczną i przyrodniczą regionu są: jezioro Bytyńskie (o powierzchni 339 ha), na którym znajduje się kilka wysp oraz sztucznie utworzony zalew nad rzeką Samą w Radzynach (o powierzchni 130 ha). Jezioro jest miejscem bytowania licznych, rzadkich gatunków ptactwa wodnego i błotnego. W 1980 roku na terenie jeziora utworzony został rezerwat faunistyczny „Wyspy na Jeziorze Bytyńskim”. Niewielkie skupiska leśne, które zajmują łącznie 15% powierzchni gminy, bogate są w rzadkie i wymagające ochrony gatunki roślin. Utworzono tutaj trzy rezerваты przyrody: „Bytyńskie Brzęki” i „Brzęki przy Starej Gajówce” obejmujące ochroną przede wszystkim okazy jarzębu brekini zwanego brzękiem

oraz „Huby Grzebieniskie”, gdzie ochronie podlegają rosnące w lesie grądowym obuwik pospolity i lilia złotogłów.

Teren gminy Kaźmierz jest również miejscem bardzo ciekawych odkryć archeologicznych. Liczne przedmioty z miedzi, brązu i żelaza, wśród nich para miedzianych wołków oraz ślady osadnictwa na wyspach jeziora Bytyńskiego m.in. tzw. „faktorii na szlaku bursztynowym” wskazują na to, że około 4000 lat temu przez te tereny przebiegał ważny szlak wymiany handlowej i kulturalnej. Do najcenniejszych zabytków architektury na terenie gminy należą eklektyczny pałac z końca XIX wieku w Kaźmierzu - Nowej Wsi, dwór w Bytyniu, budynek poczty konnej z połowy XIX wieku w Gaju Wielkim oraz gotyckie kościoły w Kaźmierzu i Bytyniu.

2.2.3. Gmina Obrzycko

Gmina wiejska Obrzycko leży w północno-wschodniej części powiatu szamotulskiego. Zajmuje powierzchnię 111 km² i liczy 4.430 mieszkańców (dane GUS na dzień 31.12.2013). Siedzibą władz gminnych jest miasto Obrzycko, które jednak nie wchodzi w skład gminy, a tworzy odrębną jednostkę administracyjną. Gmina sąsiaduje z powiatem czarnkowsko-trzcianeckim z gminami: Lubasz i Połajewo, gminą Oborniki w powiecie obornickim oraz z gminami Ostroróg, Szamotuły i Wronki w powiecie szamotulskim. Główne szlaki komunikacyjne gminy to drogi wojewódzkie nr 185 i nr 182, które łączą się w miejscowości Piotrowo.

Pierwsze ślady osadnictwa na tym obszarze pochodzą z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, o czym świadczą znaleziska archeologiczne odkryte w okolicach wsi Słopanowo. Odnaleziony na tych terenach w XIX wieku srebrny skarb, który zawierał monety rzymskie, bizantyjskie, arabskie, tureckie, perskie, a nawet indyjskie, wskazuje na to że prawdopodobnie w X wieku przez teren gminy przebiegał ważny szlak handlowy. Ze względu na swoje położenie wśród przepięknych lasów Puszczy Noteckiej na terenie gminy panują doskonałe warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Duże kompleksy leśne zlokalizowane głównie na północy zajmują blisko połowę powierzchni gminy (47,3 %). W okolicach wsi Brączewo znajduje się rezerwat przyrody „Świetlista Dąbrowa”, który obejmuje ochroną zanikający na zachodnich obszarach Niżu Polskiego las typu świetlistej dąbrowy. Na terenie rezerwatu znajdują się okazy drzewostanów dębowych, których wiek dochodzi nawet do 130 lat. Oprócz pięknej przyrody, czystego środowiska i wielu szlaków pieszych i rowerowych

gmina oferuje turystom liczne zabytki architektury. We wsi Słopanowo znajduje się drewniany kościół św. Mikołaja, w którym zachowała się oryginalna polichromia. Neorenesansowy pałac Twardowskich otoczony parkiem krajobrazowym mieści się w Kobylnikach, natomiast w Gaju Małym znajduje się wybudowany w stylu eklektycznym zespół parkowo – pałacowy należący niegdyś do Raczyńskich. Nad rzeką Wartą na terenach sołectwa zielonogórskiego na przysiółku Obrzycko-Zamek znajduje się odrestaurowany pałac Raczyńskich wybudowany w 1862 roku, gdzie obecnie mieści się Dom Pracy Twórczej i Wypoczynku Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

2.2.4. Miasto Obrzycko

Obrzycko leży w północno-wschodniej części powiatu szamotulskiego, przy ujściu rzeki Samy do Warty. Znajduje się w odległości 12 km na północ Szamotuł i 45 km na północny-zachód od Poznania. Zajmuje obszar 3,7 km² zlokalizowany w centrum gminy Obrzycko, jednak nie wchodzi w jej skład, a stanowi odrębną jednostkę administracyjną – gminę miejską. Zamieszkuje ją 2.384 mieszkańców (dane GUS na 31.12.2013). Miasto jest jednocześnie siedzibą władz miejskich i gminnych oraz stanowi centrum administracyjno-usługowe dla mieszkańców otaczających miejscowości.

Pierwsze historyczne wzmianki o istniejącym na obszarze obecnego miasta grodzie kasztelańskim pochodzą z XIII wieku. Jako miasto Obrzycko pojawia się po raz pierwszy w dokumentach historycznych dopiero w 1458 roku. W XVII wieku miasto było własnością wielkiego hetmana litewskiego Krzysztofa Radziwiłła. Był to okres bardzo intensywnego rozwoju gospodarczego miasta, głównie za sprawą osiedlających się tutaj rzemieślników pochodzących z Niemiec i ze Śląska. W późniejszym okresie władowały tutaj rody: Radomickich, Mielżyńskich i Raczyńskich. Najstarsze ślady historii miasta odnaleźć można przy ujściu rzeki Samy do Warty. Znajdują się tam średniowieczne grodzisko stożkowe o obwodzie około 150 merów. Najstarsze zabytki architektoniczne miasta pochodzą z XVIII wieku. Znajduje się tutaj barokowy kościół wybudowany w latach 1714-1756 według projektu Pompeo Ferrariego oraz ratusz z czerwonej cegły w stylu barokowym, którego ścianę zdobi marmurowe obramowanie okienne z 1527 roku, przywiezione z Portugalii przez Anastazego Raczyńskiego w 1843 roku. W ratuszu obecnie znajduje się siedziba władz miasta i gminy. Z późniejszego okresu pochodzi synagoga żydowska zdemolowana przez nazistów w czasie drugiej wojny światowej oraz neobarokowy były kościół ewangelicki z 1911 roku.

Przez Obrzycko przebiegają drogi wojewódzkie nr 185 do Szamotuł i nr 117 do Ostroroga. Miasto i gmina bardzo dbają o rozwój i modernizację infrastruktury drogowej. W 1992 roku oddano do użytku nowe mosty, jeden na rzece Warcie, zastępując użytkowany wcześniej stary drewniany obiekt oraz drugi na rzece Samie. Wysoki procent dróg i ulic, zarówno na terenie miasta jak i gminy to drogi o ulepszonej nawierzchni. I co roku przybywają nowe. Największy zakład przemysłowy w Obrzycku to Zakład Produkcji Prefabrykatów Betonowych "Betomont".

2.2.5. Miasto i Gmina Ostroróg

Miejsko-wiejska gmina Ostroróg leży w centralnej części powiatu szamotulskiego. Zajmuje powierzchnię 85 km² oraz liczy 4.988 mieszkańców. Miasto Ostroróg będące siedzibą gminy usytuowane jest na północnym brzegu Jeziora Wielkiego nad rzeką Ostrorogą, zajmuje obszar zaledwie 1,25 km² i zamieszkuje je 1.988 osób (dane GUS na 31.12.2013). Sąsiaduje z tylko gminami powiat szamotulskiego: gminą Wronki, Obrzycko, Szamotuły i Pniewy.

Rolniczy charakter gminy znajduje odzwierciedlenie w jej krajobrazie, ponad połowę jej obszaru – 65,8% stanowią użytki rolne. Tereny zalesione zajmujące łącznie 26,9% powierzchni zlokalizowane są w południowo-zachodniej części gminy. Niewątpliwymi walorami turystyczno-przyrodniczymi gminy są dwa malowniczo położone jeziora: Wielkie o powierzchni 49 ha i Mormin o powierzchni 14 ha. Liczne kąpieliska, przystanie i wypożyczalnia sprzętu pływającego oraz bogactwo gatunków ryb powodują, że panują tutaj doskonałe warunki dla wędkarstwa i wypoczynku nad wodą. Na terenie gminy znajdziemy liczne zabytki architektoniczne oraz parki krajobrazowe. Parki będące pozostałością po istniejących wcześniej zespołach dworsko-pałacowych znajdują się w Dobrojewie, Oporowie, Rudkach i Szczepankowie. Do cennych zabytków tego regionu zalicza się średniowieczny układ urbanistyczny miasta, zespół kościoła parafialnego oraz budynki dawnego magistratu, dworca i poczty w Ostrorogu, a także dwór w stylu eklektycznym z XVIII wieku w Oporowie. Najstarszym zabytkiem w mieście jest nasyp zamkowy znajdujący się na półwyspie Jeziora Wielkiego. Na miejscu istniejącego tutaj we wczesnym średniowieczu grodu obronnego, na przełomie XIV i XV wieku przodkowie Jana Ostroroga wybudowali zamek, który na skutek działań wojennych popadł w ruinę i został rozebrany 300 lat później. Zachowały się po nim fragmenty fundamentów i piwnic, nasyp oraz fosa.

2.2.6. Miasto i Gmina Pniewy

Gmina Pniewy zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części powiatu szamotulskiego nad rzeką Mogilnicą. Zajmuje obszar 158 km² i liczy 12.496 mieszkańców, z czego 7.953 osób zamieszkuje miasto Pniewy (dane GUS na dzień 31.12.2013). Miasto leży 40 km od Poznania i 200 km od Berlina na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych z Moskwy do Berlina przez Warszawę i Poznań oraz z południa Polski do Szczecina i Gdańska. Łączą się tutaj drogi krajowe nr 92 i nr 24 oraz droga wojewódzka nr 187. Gmina sąsiaduje z powiatem międzychodzkiem z gminami: Chrzypsko Wielkie i Kwilcz, z gminą Lwówek należącą do powiatu nowotomyskiego oraz czterema gminami powiatu szamotulskiego: Duszniki, Ostroróg, Szamotuły i Wronki.

Krajobraz gminy charakteryzuje się niewielkim stopniem zalesienia - tylko 15,7%, dominują tutaj przede wszystkim użytki rolne, które zajmują 74 % powierzchni. Lasy pomimo, że jest ich niewiele są jednak wyjątkowo atrakcyjne pod względem przyrodniczym i bogate w unikalne gatunki roślin i zwierząt. Rejony na północ od wsi Zgierzynka porasta wielogatunkowy las grądowy, na obszarze którego utworzono rezerwat przyrody „Las grądowy nad Mogilnicą”, natomiast okolicach Pniew znajduje się leśny rezerwat „Jakubowo” obejmujący ochroną las dębowo-grabowy, w którym znaleźć można bardzo okazałe drzewostany, w tym 41-metrowe buki. Gmina może poszczycić się bogatą historią i licznymi zabytkowymi budowlami – w Pniewach znajduje się neorenesansowy budynek poczty dylizansowej, znana w kraju i za granicą Powozownia Wielkopolska oraz pałac i zabytkowe kościoły. We wsi Nojewo znaleźć można wiadukty kolejowe z początku XX wieku i neogotycki kościół. Warto również zwrócić uwagę na liczne dwory i pałace, które pozostały po znamienitych mieszkańcach tych terenów: późnobarokowy dwór w Zajączkowie, eklektyczny zespół dworsko-pałacowy w Buszewie oraz klasycystyczne dwory w Lubosinie i Przystankach. Pniewy to również ośrodek pamięci i miejsce kultu Św. Urszuli Ledóchowskiej. Usytuowane nad jeziorem Pniewskim sanktuarium, w którym spoczywają relikwie założycielki Zgromadzenia Sióstr Urszulanek jest miejscem licznych wycieczek i pielgrzymek wiernych.

Gospodarka gminy skupia się głównie na handlu, przemyśle, budownictwie oraz obsłudze ruchu turystycznego. Położenie przy głównych szlakach komunikacyjno-handlowych, dogodne warunki do rozwoju działalności gospodarczej oraz aktywne działania władz lokalnych powodują, że miasto i gmina są bardzo atrakcyjnym miejscem dla potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych.

2.2.7. Miasto i Gmina Szamotuły

Gmina Szamotuły leży we wschodniej części powiatu szamotulskiego, w geograficznym rejonie Wysoczyzny Poznańskiej w zachodniej części Pojezierza Wielkopolskiego. Sąsiaduje z gminą Rokietnica w powiecie poznańskim, z gminą Oborniki w powiecie obornickim oraz czterema gminami powiatu szamotulskiego: Kaźmierz, Obrzycko, Ostroróg i Pniewy. Gmina zajmuje powierzchnię 176 km² i zamieszkuje ją 29.656 osób, z czego 19.020 osób to mieszkańcy stolicy gminy (dane GUS na dzień 31.12.2013). Siedziba gminy i główny ośrodek administracji, oświaty i kultury to miasto Szamotuły, które znajduje się 35 km na północny-zachód od Poznania nad rzeką Samą. Przez miasto przebiegają trzy drogi wojewódzkie: nr 184 Poznań – Szamotuły – Ostroróg, nr 185 Szamotuły – Obrzycko – Czarnków, nr 187 Pniewy – Szamotuły – Oborniki – Murowana Goślina oraz linia kolejowa Poznań – Szczecin. Zachodnia obwodnica Poznania znajdująca się w odległości 18 km od Szamotul zapewnia gminie dogodne połączenie z autostradą A2. 75 % powierzchni gminy zajmują użytki rolne. Dominują tutaj żyzne, bardzo urodzajne gleby, co zapewnia doskonałe warunki do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego – głównych gałęzi gospodarki gminy Szamotuły. Działają tutaj między innymi duże zakłady przemysłu tłuszczowego, młyny oraz zakłady produkujące na potrzeby rolnictwa.

Gmina Szamotuły ma bardzo ciekawą historię. Pierwsze wzmianki o osadzie należącej do rodu Szamotulskich odnaleziono w XI wieku. W roku 1231 w źródłach pisanych pojawiły się informacje o osadzie zwanej Szamotułami. Powstanie miasta tzw. Nowych Szamotul zlokalizowanych na obszarze obecnego śródmieścia datuje się na rok 1383. W XVI wieku Szamotuły były ważnym ośrodkiem reformacji i protestantyzmu w Wielkopolsce. W roku 2006 około 2 km od obecnego miasta, w okolicach miejscowości Szczuczyn i Mutowo udało się odnaleźć pozostałości po powstałej w XIII wieku osadzie zwanej Starymi Szamotułami. Jest to unikalne znalezisko na skalę europejską. Pamiątką po rządzących tutaj w XVI wieku rodzie Górków jest zlokalizowany w północnej części miasta zabytkowy zamek oraz późnogotycka baszta mieszkalna, będąca elementem systemu obronnego zamku, zwana Basztą Halszki. Obecnie na terenie zamku i baszty funkcjonuje Muzeum – Zamek Górków. W Szamotułach znajduje się także zabytkowa gotycka Bazylika mniejsza oraz barokowy kościół św. Krzyża.

Gmina dysponuje również bardzo rozbudowaną infrastrukturą sportową. Na jej terenie działa stadion piłkarski z trybunami mogącymi pomieścić 3.000 osób, hala sportowo-

widowiskowa „Wacław”, letni basen i kryta pływalnia, skate park, wielofunkcyjne boiska „Orlik” i liczne korty tenisowe.

2.2.8. Miasto i Gmina Wronki

Miejsko-wiejska gmina Wronki leży w północno-zachodniej części powiatu szamotulskiego nad rzeką Wartą. Zajmuje powierzchnię 302 km², zamieszkuje ją 19.051 osób. Miasto Wronki będące siedzibą władz miejsko-gminnych liczy 11.549 mieszkańców (dane GUS na dzień 31.12.2013). Gmina sąsiaduje z trzema gminami powiatu szamotulskiego – gminą Obrzycko, Ostroróg i Pniewy, z gminami: Drawsko, Wieleń i Lubasz należącymi do powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego oraz z gminami powiatu międzychodzkiego: gminą Sieraków i Chrzypsko Wielkie.

Obszar gminy jest niezwykle atrakcyjny pod względem przyrodniczym i turystycznym. Gmina leży bowiem na skraju Puszczy Noteckiej. Lesistość tego obszaru wynosi aż 62,5%. Duże obszary leśne, wśród których dominują bory zlokalizowane są głównie w północnej części gminy. Krajobraz regionu urozmaicają liczne jeziora polodowcowe, wśród nich największe to jezioro Chojno (o pow. 48,46 ha) i Radziszewskie (o pow. 41,5 ha) oraz jezioro Rzezińskie (o pow. 36,93 ha), które wraz z otaczającym je torfowiskiem objęte jest ochroną w ramach projektu Natura 2000. Wokół jezior wiedzie wiele atrakcyjnych szlaków turystycznych oraz zlokalizowane są liczne ośrodki rekreacyjno-wypoczynkowe. Na terenie miasta i gminy znaleźć można natomiast wiele ciekawych zabytków architektonicznych. Wymienić tu trzeba przede wszystkim: eklektyczny pałac z końca XIX wieku w Nowej Wsi, klasycystyczny dwór Pożarowie, pałace w Biezdrowie i Wróblewie oraz zabytkowe kościoły we Wronkach, Biezdrowie, Wartosławiu i Chojnie, a także szachulcowy spichlerz z XIX wieku, w którym obecnie mieści się Muzeum Ziemi Wronieckiej. Najbardziej znanym obiektem w gminie jest wybudowany w latach 90-tych XIX wieku na wzór amerykańskich więzień Zakład Karny we Wronkach.

Gmina dysponuje również rozbudowaną bazą sportowo-rekreacyjną. Funkcjonują tutaj przyszkolne hale sportowe, kompleks boisk „Orlik” w Olszynkach oraz stadion piłkarski o europejskim standardzie, na którym mecze rozgrywał Klub Amica Wronki.

2.3. Charakterystyka demograficzno-społeczna.

2.3.1. Liczba mieszkańców, w tym gęstość zaludnienia obszaru

Na koniec 2013 roku ludność Powiatu Szamotulskiego liczyła 89.608 osób, w tym 45.663 kobiet (dane GUS na 31.XII.2013). Liczba mieszkańców powiatu w porównaniu do roku 2010 zwiększa się. Współczynnik feminizacji utrzymuje się na średnim poziomie i wynosi 103,9 kobiet na 100 mężczyzn. Na przestrzeni lat 2010-2013 ludność powiatu wzrosła o 1.076 osób, tj. o 1,2%. W roku 2013 przyrost naturalny był dodatni i wyniósł 161 osoby, saldo migracji (dzień 31.XII.2013 r.) było także dodatnie i wyniosło 198 osoby. Strukturę ludnościową powiatu od 2010 do 2013 roku obrazuje poniższa tabela:

Jednostka terytorialna	2010	2012	2013	dynamika %
Powiat Szamotulski	88 532	89 315	89 608	101,2%
Gmina Duszniki	8 474	8 582	8 638	101,9%
Gmina Kaźmierz	7 624	7 875	7 965	104,5%
Gmina Obrzycko	4 371	4 417	4 430	101,3%
Miasto Obrzycko	2 366	2 359	2 384	100,8%
Gmina Ostroróg	4 956	4 972	4 988	100,6%
Miasto i Gmina Pniewy	12 418	12 506	12 496	100,6%
Miasto i Gmina Szamotuły	29 345	29 546	29 656	101,1%
Miasto i Gmina Wronki	18 978	19 058	19 051	100,4%

Tabela nr 3. Ludność Powiatu Szamotulskiego w latach 2010- 2013 (według gmin, dane GUS).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W celu przedstawienia dynamiki zmian w ilości ludności w powiecie szamotulskim na przestrzeni ostatnich lat, rok 2010 przyjęty został jako wyjściowy 100%.

2.3.2. Struktura wiekowa mieszkańców.

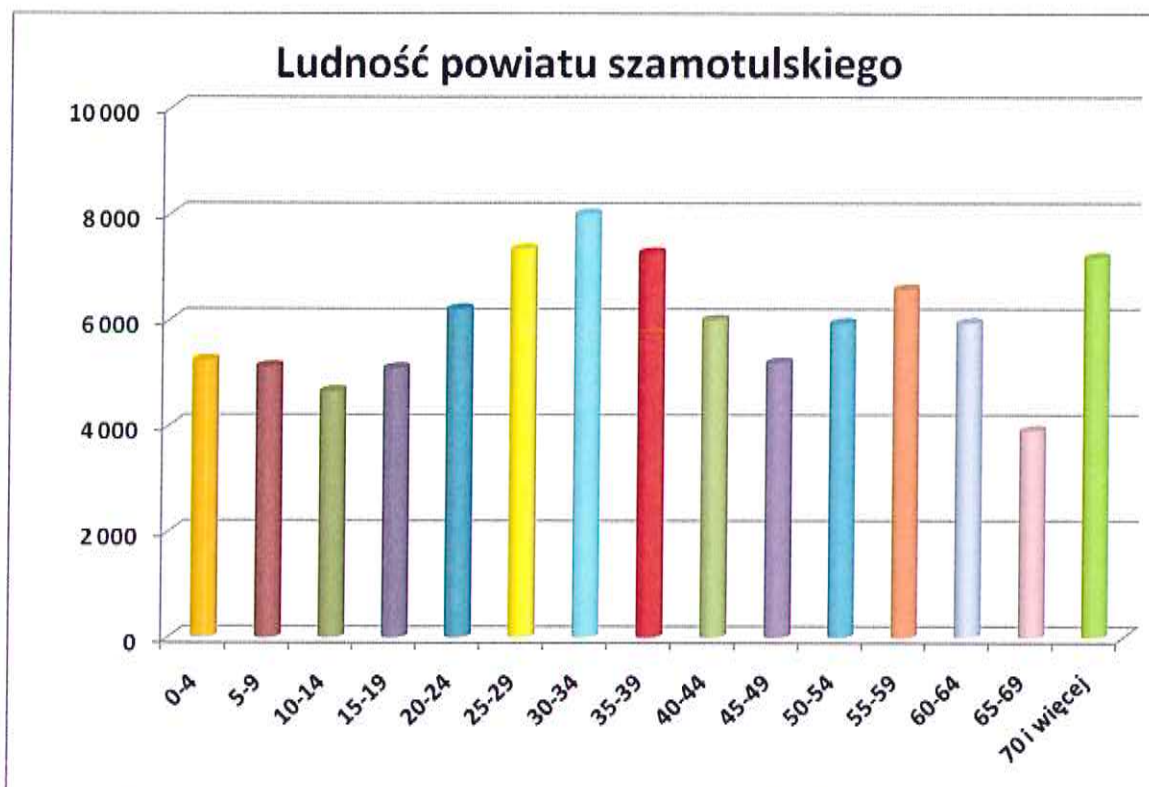
Sytuacja demograficzna Polski będzie główną barierą rozwojową w perspektywie kilku i kilkunastu najbliższych lat (a także, co oczywiste, i później), szczególnej wagi nabiera rozważne kształtowanie polityki ludnościowej państwa. Analiza aktualnej struktury demograficznej, a także prognozy jej zmian wskazują, iż przy obecnej sytuacji niskiej polityki rodzinnej i funkcjonującym systemie zabezpieczenia społecznego nie uzyska się równowagi i stabilności finansów publicznych w długim okresie. Jedynie natychmiastowe podjęcie działań w obszarze polityki rodzinnej może przynieść złagodzenie efektów depresji demograficznej w perspektywie choćby średniookresowej.

Struktura wiekowa ludności powiatu szamotulskiego (wg danych GUS na dzień 31.XII.2013 r.) przedstawia się następująco:

Ludność powiatu szamotulskiego stan na dzień 31.XII.2013		
0-4	5 232	5,8%
5-9	5 119	5,7%
10-14	4 647	5,2%
15-19	5 082	5,7%
20-24	6 203	6,9%
25-29	7 338	8,2%
30-34	8 001	8,9%
35-39	7 262	8,1%
40-44	6 000	6,7%
45-49	5 189	5,8%
50-54	5 935	6,6%
55-59	6 575	7,3%
60-64	5 940	6,6%
65 -69	3 908	4,4%
70 i więcej	7 177	8,0%
Ogółem	89 608	100,0%

Tabela nr 4. Struktura wiekowa ludności powiatu szamotulskiego (GUS 31.XII.2013 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres nr 1. Struktura wiekowa ludności powiatu szamotulskiego (GUS 31.XII.2013 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najliczniejszą grupę wiekową reprezentują osoby w przedziale wiekowym 30-34 rokiem życia, która stanowi 8,9% ogółu ludności powiatu, czyli grupa wiekowa urodzona w okresie wyżu demograficznego w latach 80 ubiegłego wieku natomiast najmniejszą grupą wiekową są ludzie pomiędzy 65 a 69 rokiem czyli jest to tylko 4,4% ludności powiatu oraz dzieci w przedziałach wiekowych 10-14 roku życia, która stanowi 5,2% ludności powiatu oraz grupy wiekowe 5-9 i 15-19. Na podstawie zestawienia można stwierdzić, że w powiecie nie ma zastępowalności pokoleń oraz że ludność powiatu starzeje się.

Począwszy od 1989 r. w każdym kolejnym roku Polska osiąga przyrost naturalny poniżej prostej zastępowalności pokoleń. Wskaźnik przyrostu powyżej 2,1 został po raz ostatni zarejestrowany w 1988 r. Od tego czasu następuje niemal ciągły spadek liczby urodzeń, a wskaźnik dzietności trwale utrzymuje się na jednym z najniższych poziomów w Europie. W XXI wiek Polska wkroczyła z ujemnym przyrostem naturalnym i dalszym spadkiem dzietności. W ciągu najbliższych 25 lat liczba osób w wieku produkcyjnym przypadających na osobę w wieku poprodukcyjnym spadnie o prawie 50%. Starzenie się ludności pociąga za sobą oczywisty wzrost wydatków państwa i samorządu terytorialnego na rzecz świadczeń emerytalnych oraz opiekę zdrowotną. Będzie to wymagało także zapewnienia dodatkowego transportu autobusowego do miejsc użyteczności publicznej z uwzględnieniem dostępności dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

Obecnie w wielu krajach UE możemy zaobserwować proces wzrastającej dzietności, który wydaje się być rezultatem prowadzenia konsekwentnej polityki nakierowanej na odbudowę kapitału ludzkiego.

W wielu miastach w Polsce np. w Warszawie, Poznaniu, Szamotułach wprowadzono Kartę Dużej Rodziny. Została również wprowadzona przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Karty te to system zniżek w zakresie komunikacji, edukacji pozaszkolnej, kultury i rozrywki ułatwiający korzystanie z tych dóbr i usług rodzinom z trojgiem lub więcej dzieci. Karty są wyrazem świadomości i symbolem doceniania tego, jak ważną pracę wykonują rodzice wychowując dzieci. Ich wkład w dobro wspólne proporcjonalnie wzrasta wraz z wielkością rodziny. Warto pamiętać, że wraz z liczebnością rodziny zwiększa się trudność dodatkowego zarobkowania przez drugiego z małżonków przy jednocześnie wyższych kosztach utrzymania całego gospodarstwa domowego.

2.3.3. Struktura społeczno-zawodowa mieszkańców.

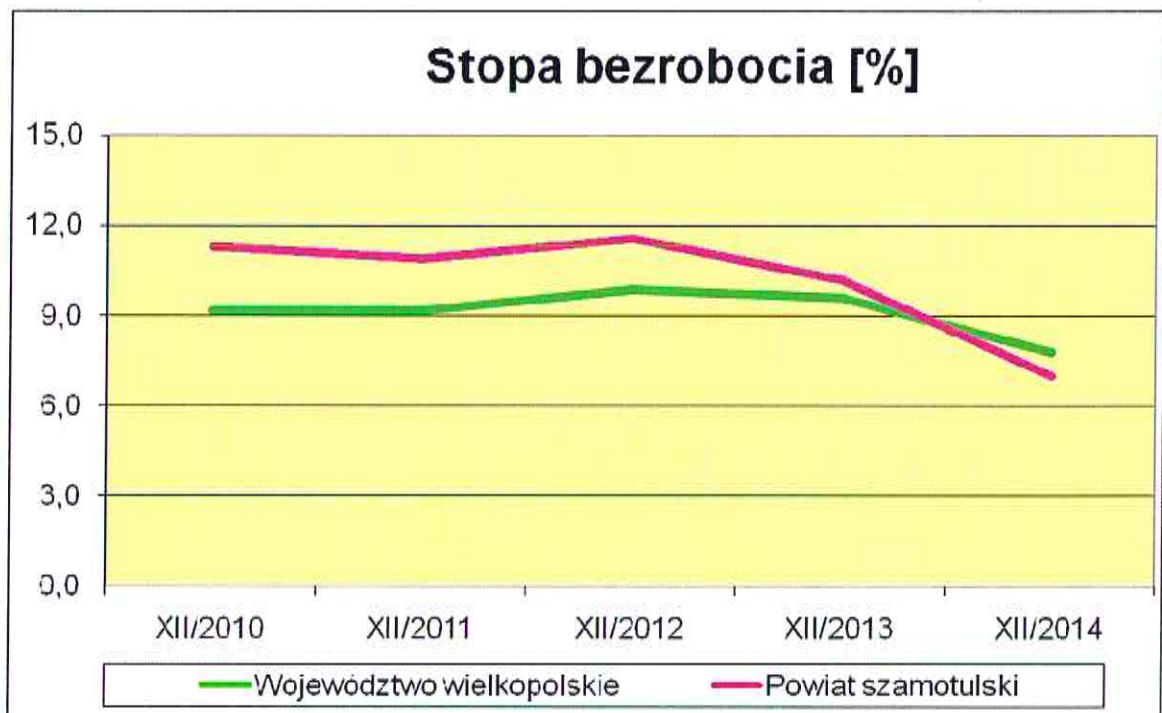
Na koniec grudnia 2014 r. (dane GUS na 31.XII.2014) stopa bezrobocia na terenie powiatu szamotulskiego wynosiła 7% i była niższa w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 3,2%, gdy tym czasem na terenie województwa wielkopolskiego bezrobocie wynosiło 7,8% czyli na terenie powiatu było niższe o 0,8%.

Stopa bezrobocia [%]	XII/2010	XII/2011	XII/2012	XII/2013	XII/2014
Województwo wielkopolskie	9,2	9,2	9,9	9,6	7,8
Powiat szamotulski	11,3	10,9	11,6	10,2	7,0

Tabela nr 5. Stopa bezrobocia w powiecie szamotulskim w latach 2010- 2014

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2014

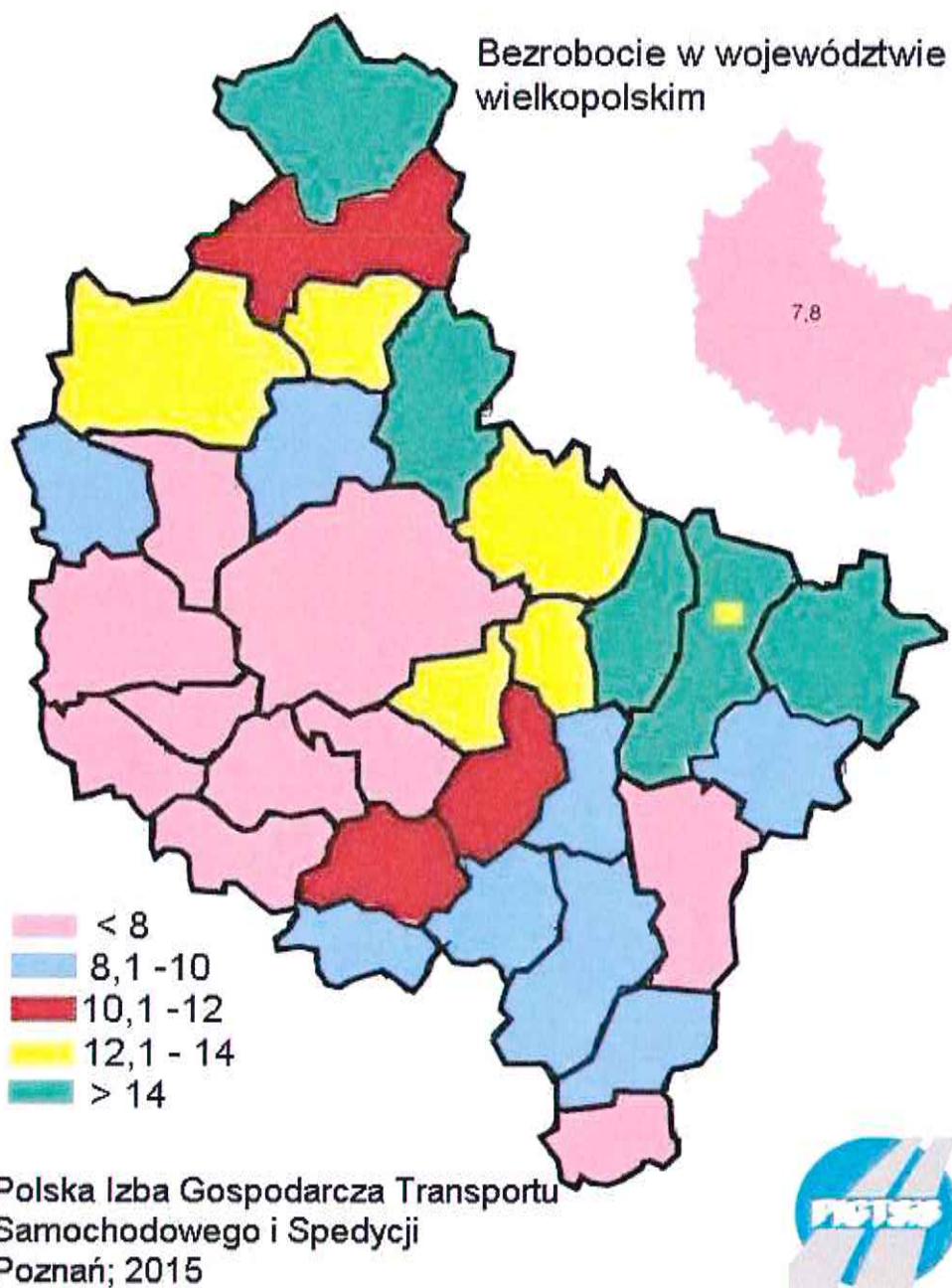

Wykres nr 2. Stopa bezrobocia w powiecie szamotulskim w latach 2010- 2014

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2014

Sytuację na rynku pracy odzwierciedla wskaźnik stopy bezrobocia. Jest to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby czynnej ludności czyli pracujących i bezrobotnych (bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych) według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Miernik ten obliczany jest przez Główny Urząd Statystyczny.

Mapa nr 4. Stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim

Źródło: Dane GUS na 31.XII.2014

Poziom bezrobocie oraz zatrudnienie mają bardzo duże znaczenie z punktu widzenia istnienia komunikacji i organizacji przewozów. Znaczną część w przewozach regularnych stanowią pasażerowie korzystających z komunikacji w przewozach do miejsc pracy, które w obecnej sytuacji na rynku, są często oddalone od miejsca zamieszkania. Obserwowana od dłuższego czasu niekorzystna struktura zatrudnienia, spowodowana wysokim zatrudnieniem w rolnictwie, pogłębia systematycznie zmniejszający się popyt na przewozy. Mimo iż, odnotowuje się systematyczny spadek poziomu bezrobocia, to liczba przewożonych

pasażerów do miast oraz zakładów pracy zlokalizowanych poza miejscem zameldowania, systematycznie malała w ostatnich latach. Szansą na zmianę tego zjawiska jest utrzymanie tendencji wzrostu w zatrudnieniu oraz związanej z tym zwiększającej się liczby zakładów i innych miejsc pracy a co za tym idzie utrzymanie tendencji spadkowej poziomu bezrobocia.

2.3.4. Aktywność zawodowa mieszkańców

W powiecie szamotulskim na koniec roku 2013 r. było zarejestrowanych 8.569 podmiotów gospodarczych, w tym 8.311 firm prywatnych (97%) oraz 258 podmiotów sektora publicznego (3,0%). Największa ilość przedsiębiorstw znajduje się w gminie Szamotuły – 3.384, z czego w samym mieście Szamotuły – 2.464, natomiast najmniej w gminie Obrzycko – 220 (dane GUS 31.XII.2013)

Na terenie powiatu istnieje kilkanaście prężnie działających zakładów przemysłowych, których wyroby znane są nie tylko w Polsce, ale także w Europie. Działające firmy wzmagają potencjał gospodarczy regionu i przyczyniają się do jego rozwoju. Do największych należy zaliczyć:

L.P.	Nazwa firmy	Siedziba	Forma własności	Branża
1	Herkules Sp. z o.o.	Jastrowo	Sp. z o.o.	meblowa, produkcja sprzężyn
2	"POLIMASZ" R. Wituchowski i Syn Sp. j.	Otorowo	Sp. jawna	produkcja opakowań
3	Sano - Nowoczesne Żywnienie Zwierząt Sp. z o.o.	Sękowo	Sp. z o.o.	żywnienie zwierząt hodowlanych
4	Hochland Polska Sp. z o.o.	Kaźmierz	Sp. z o.o.	mleczarska
5	Oddział Produkcyjny Średzkiej Spółdzielni Mleczarskiej "Jana"	Kaźmierz	Spółdzielnia	mleczarska
6	"Gartenholz H&H Sp. z o.o."	Zielonagóra	Sp. z o.o.	produkcja elementów ogrodowych
7	Betomont Sp. z o.o.	Obrzycko	Sp. z o.o.	produkcja prefabrykatów betonowych
8	VICTORIA Sp. z o.o. Sp. k. - Zakład produkcyjny	Ostroróg	Sp. z o.o., Sp. k.	produkcja mebli
9	AVK Armadan Sp. z o.o.	Pniewy	Sp. z o.o.	produkcja zasuw
10	Tartak Pniewy Sp. z o.o.	Pniewy	Sp. z o.o.	produkcja drewna
11	Rörets Polska Spółka z o.o.	Pniewy	Sp. z o.o.	produkcja AGD

12	SAMSUNG ELECTRONICS POLAND MANUFACTURING Sp. z o.o.	Wronki	Sp. z o.o.	produkcja sprzętu elektronicznego i AGD
13	AMICA WRONKI S.A.	Wronki	S.A.	produkcja AGD
14	SZCZOTPOL s.c.	Wronki	S. c.	produkcja szczotek
15	Spomasz - Wronki Grupa SFPI Sp. z o.o.	Wronki	SP. z o.o.	produkcja maszyn
16	GELG Sp. z o.o.	Wronki	Sp. z o.o.	obróbka metalu
17	SZCZOTEX PIOTR KITA	Popowo		produkcja szczotek przemysłowych
18	DYNAXO Sp. z o.o.	Popowo	Sp. z o.o.	obróbka metalu

Tabela nr 6. Duże zakłady pracy i przedsiębiorstwa na terenie powiatu szamotulskiego

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto duże firmy mieszczą się w samych Szamotułach. Do największych należy zaliczyć (tabela nr 7):

L.P.	Nazwa firmy	Siedziba	Forma własności	Branża
1	Wielkopolskie Zakłady Tłuszczowe ADM Sp. z o.o.	Szamotuły	Sp. z o.o.	produkcja olejów i tłuszczu spożywczych
2	Młyn Pszenny - Szamotuły Sp. z o.o.	Szamotuły	Sp. z o.o.	spożywcza
3	Glenport Sp z o.o.	Szamotuły	Sp. z o.o.	przechowywanie zbóż
4	Agrifirm Polska Sp. z o.o.	Szamotuły	Sp. z o.o.	produkcja pasz
5	Zakład Hydrauliki Siłowej HYDROMAR	Szamotuły		hydraulika siłowa
6	Przedsiębiorstwo Rolniczo-Hodowlane "Gałopol" Sp. z o.o. z siedzibą w Gałowie	Szamotuły	Sp. z o.o.	produkcja rolna

Tabela nr 7. Duże zakłady pracy i przedsiębiorstwa na terenie miasta Szamotuły

Źródło: Opracowanie własne

2.4. Edukacja i ochrona zdrowia

Na terenie Powiatu Szamotulskiego prowadzonych jest 20 przedszkoli, 40 szkół i placówek zorganizowanych w jednostki budżetowe.

Uzupełnieniem oferty szkół i placówek publicznych są szkoły i placówki niepubliczne prowadzone przez osoby prawne i fizyczne.

Z uwagi na bliskość ośrodków akademickich, na terenie powiatu szamotulskiego nie funkcjonują publiczne szkoły wyższe.

łącznie liczba dzieci przedszkolnych kształtuje się na poziomie ok. 2.273, zaś liczba uczniów wynosi: szkół podstawowych ok. 6.795, szkół gimnazjalnych – ok. 2.882 oraz szkół średnich – ok. 2.834 (Tabela nr 12) (dane z Urzędów Gmin).

Największy udział w strukturze osób kształcących się stanowią uczniowie szkół podstawowych (ok. 54,39%). Liczba uczniów szkół podstawowych w stosunku do liczby mieszkańców powiatu wynosi około 7,6%.

W powiecie jest 12.511 osób uprawnionych do przejazdów ulgowych na podstawie legitymacji szkolnej – co stanowi ok. 13,9% liczby mieszkańców całego powiatu.

Wykaz wszystkich szkół publicznych znajdujących się na terenie powiatu z podziałem na lokalizację wg. gmin podano w tabeli poniżej:

Nazwa szkoły/Zespoły Szkół	Szkoły wchodzące w skład	Organ prowadzący
Powiat Szamotulski		
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Wacława z Szamotuł w Szamotułach	Szkoła Muzyczna I stopnia	Minister Kultury i Dziedz. Narodowego
	Szkoła Muzyczna II stopnia	Minister Kultury i Dziedz. Narodowego
Zespół Szkół nr I im. Piotra Skargi	Gimnazjum nr 3	powiat Szamotuły
	I Liceum Ogólnokształcące	powiat Szamotuły
Zespół Szkół nr II im. Stanisława Staszica	Gimnazjum nr 4	powiat Szamotuły
	II Liceum Ogólnokształcące	powiat Szamotuły
	Technikum nr 1	powiat Szamotuły
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	powiat Szamotuły
	Szkoła Policealna nr 2	powiat Szamotuły
Zespół Szkół nr III im. Hugona Kołłątaja	Technikum nr 2	powiat Szamotuły
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	powiat Szamotuły
	Szkoła Policealna nr 1	powiat Szamotuły
	Zasadnicza Szkoła Specjalna	powiat Szamotuły
Zespół Szkół nr I im. Powstańców Wielkopolskich	Gimnazjum nr 2	powiat Szamotuły
	Liceum Ogólnokształcące	powiat Szamotuły
	Technikum nr 1	powiat Szamotuły
Zespół Szkół nr II im. Stanisława Konarskiego	Liceum Profilowane nr II	powiat Szamotuły
	Technikum nr 2	powiat Szamotuły
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	powiat Szamotuły
Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Brzechwy Szamotułach	Szkoła Podstawowa Specjalna	powiat Szamotuły
	Gimnazjum Specjalne	powiat Szamotuły
	Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	powiat Szamotuły
	Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	powiat Szamotuły
Gmina Duszniki		
Gimnazjum w Dusznikach		gmina Duszniki

Szkoła Podstawowa w Dusznikach		gmina Duszniki
Zespół Szkół w Grzebienisku	Szkoła Podstawowa	gmina Duszniki
	Gimnazjum	gmina Duszniki
Szkoła Podstawowa w Sędzinku		gmina Duszniki
Gmina Kaźmierz		
Gimnazjum w Kaźmierzu		gmina Kaźmierz
Szkoła Podstawowa w Kaźmierzu		gmina Kaźmierz
Szkoła Podstawowa w Bytniu		gmina Kaźmierz
Szkoła Podstawowa w Gaju Wielkim		gmina Kaźmierz
Szkoła Podstawowa w Sokolnikach Wielkich		gmina Kaźmierz
Gmina Obrzycko		
Zespół Szkół w Gaju Małym	Szkoła Podstawowa	gmina Obrzycko
	Gimnazjum	gmina Obrzycko
Szkoła Podstawowa w Zielonejgórze		gmina Obrzycko
Gmina Obrzycko-miasto		
Zespół Szkół w Mieście Obrzycko	Szkoła Podstawowa	gmina Obrzycko-miasto
	Gimnazjum	gmina Obrzycko-miasto
Gmina Ostroróg		
Zespół Szkół w Ostrorogu	Szkoła Podstawowa	gmina Ostroróg
	Gimnazjum	gmina Ostroróg
Szkoła Podstawowa w Bininie		gmina Ostroróg
Gmina Pniewy		
Gimnazjum w Pniewach		gmina Pniewy
Szkoła Podstawowa w Pniewach		gmina Pniewy
Szkoła Podstawowa w Chełmnie		gmina Pniewy
Szkoła Podstawowa w Nojewie		gmina Pniewy
Zespół Szkół im. Emilii Szanieckiej w Pniewach	Liceum Ogólnokształcące	gmina Pniewy
	Technikum	gmina Pniewy
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	gmina Pniewy
Gmina Szamotuły		
Gimnazjum nr 1 w Szamotułach		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa nr 1 w Szamotułach		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa nr 2 w Szamotułach		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa nr 3 w Szamotułach		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa w Baborowie		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa w Brodziszewie		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa w Przyborowie		gmina Szamotuły
Szkoła Podstawowa w Koźlu		gmina Szamotuły
Zespół Szkół w Pamiątkowie	Szkoła Podstawowa	gmina Szamotuły
	Gimnazjum	gmina Szamotuły

Zespół Szkół w Otorowie	Szkoła Podstawowa	gmina Szamotuły
	Gimnazjum	gmina Szamotuły
Gmina Wronki		
Gimnazjum we Wronkach		gmina Wronki
Szkoła Podstawowa nr 1 we Wronkach		gmina Wronki
Szkoła Podstawowa nr 2 we Wronkach		gmina Wronki
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi		gmina Wronki
Szkoła Podstawowa w Chojnie		gmina Wronki
Zespół Szkół w Biezdrowie	Szkoła Podstawowa	gmina Wronki
	Gimnazjum	gmina Wronki

Tabela nr 8. Wykaz placówek oświatowych wszystkich szczebli znajdujących się na terenie powiatu szamotulskiego

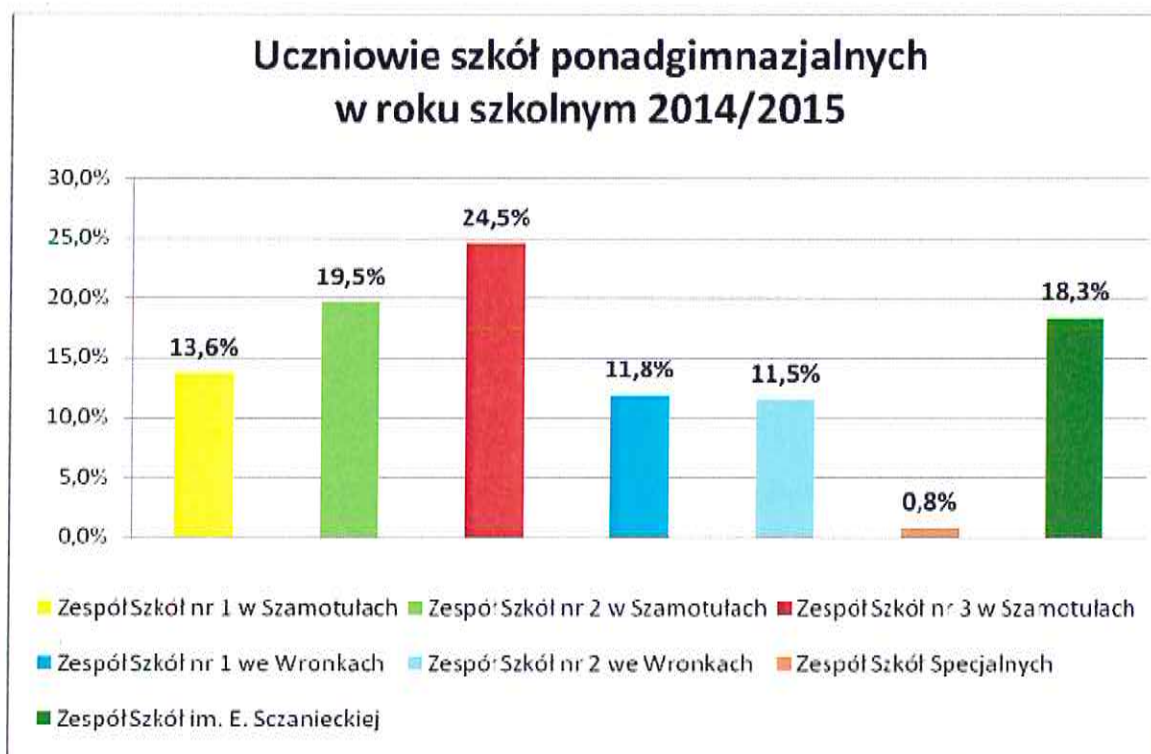
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Gmin 2014/2015

Liczbę uczniów kształcących się w szkołach zlokalizowanych na terenie powiatu szamotulskiego w zależności od profilu kształcenia (szkoły podstawowe; gimnazja; szkoły średnie) przedstawiono w tabelach nr 9, 10 i 11 na kolejnych stronach (rok 2014/2015). Liczbę uczniów w zależności od profilu kształcenia ze wskazaniem miejscowości, w której jednostka się znajduje ilustrują ponadto poniższe wykresy:

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015			
Placówka	Organ prowadzący	Ilość uczniów	%
Zespół Szkół nr 1 w Szamotułach	powiat szamotulski	386	13,6%
Zespół Szkół nr 2 w Szamotułach	powiat szamotulski	554	19,5%
Zespół Szkół nr 3 w Szamotułach	powiat szamotulski	694	24,5%
Zespół Szkół nr 1 we Wronkach	powiat szamotulski	334	11,8%
Zespół Szkół nr 2 we Wronkach	powiat szamotulski	325	11,5%
Zespół Szkół Specjalnych	powiat szamotulski	22	0,8%
Zespół Szkół im. E. Sczanieckiej	gmina Pniewy	519	18,3%
Ogółem:		2834	100,0%

Tabela nr 9. Liczba uczniów w szkołach średnich na terenie powiatu szamotulskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego

Wykres nr 3. Liczba uczniów w szkołach średnich wg. lokalizacji jednostki
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego

Najwięcej uczniów szkół średnich stwierdzono w Zespole Szkół nr 3 w Szamotułach – 24,5% wszystkich pobierających naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, Zespole Szkół nr 2 w Szamotułach – 19,5% oraz Zespole Szkół im E. Szanieckiej w Pniewach – 18,3%.

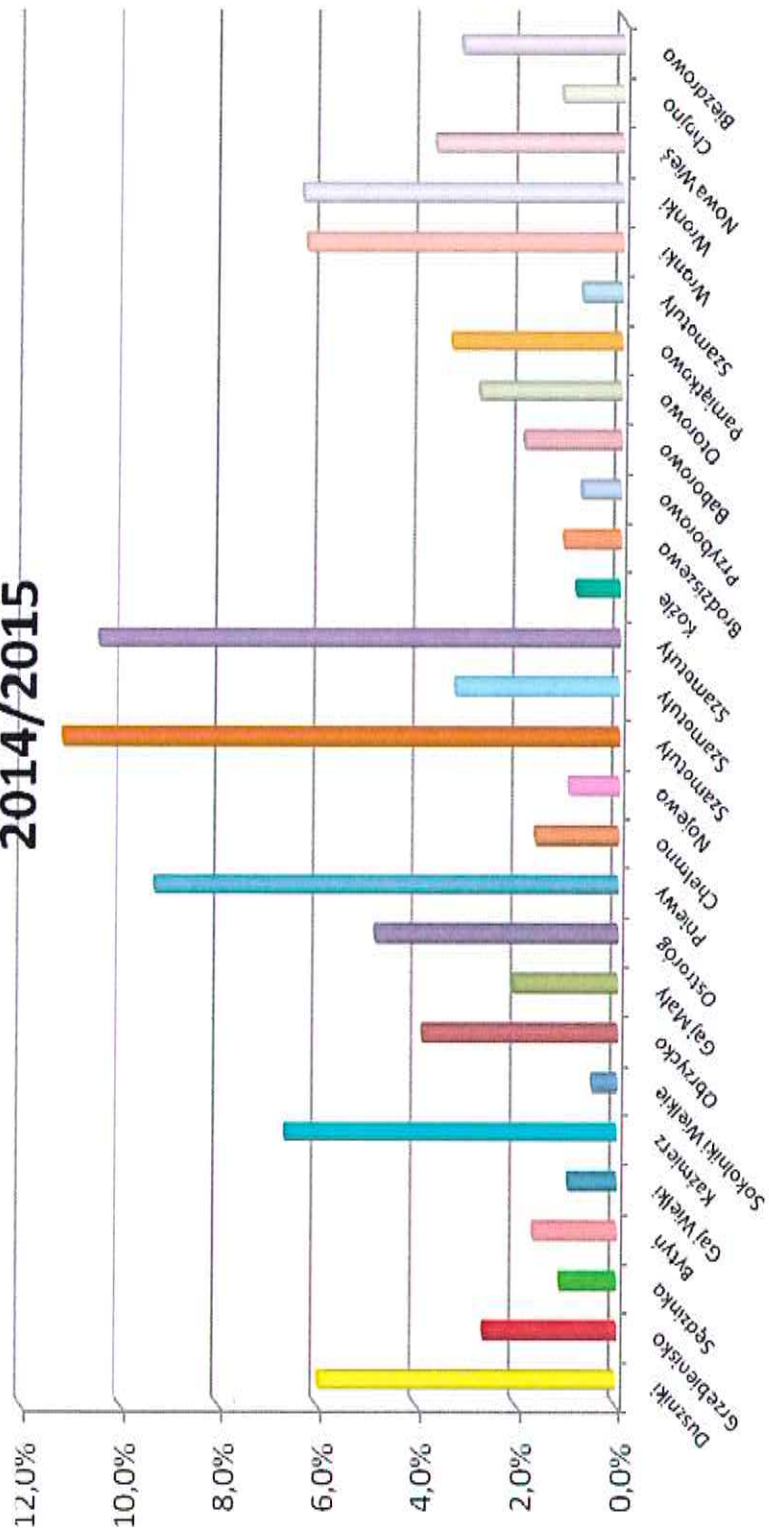
L.P.	Uczniowie szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015				
	Placówka	Miejscowość	Organ prowadzący	Ilość uczniów	%
1	Szkoła Podstawowa	Duszniki	gmina Duszniki	405	6,0%
2	Szkoła Podstawowa	Grzebienisko	gmina Duszniki	181	2,7%
3	Szkoła Podstawowa	Sędzinko	gmina Duszniki	75	1,1%
4	Szkoła Podstawowa	Bytyń	gmina Kaźmierz	114	1,7%
5	Szkoła Podstawowa	Gaj Wielki	gmina Kaźmierz	65	1,0%
6	Szkoła Podstawowa	Kaźmierz	gmina Kaźmierz	452	6,7%
7	Szkoła Podstawowa	Sokolniki Wielkie	gmina Kaźmierz	34	0,5%
8	Szkoła Podstawowa	Obrzycko	Miasto Obrzycko	265	3,9%
9	Szkoła Podstawowa	Gaj Mały	gmina Obrzycko	142	2,1%
10	Szkoła Podstawowa	Ostroróg	gmina Ostroróg	330	4,9%
11	Szkoła Podstawowa	Pniewy	gmina Pniewy	635	9,3%
12	Szkoła Podstawowa	Chelmno	gmina Pniewy	113	1,7%
13	Szkoła Podstawowa	Nojewo	gmina Pniewy	67	1,0%
14	Szkoła Podstawowa nr 1	Szamotuły	gmina Szamotuły	762	11,2%
15	Szkoła Podstawowa nr 2	Szamotuły	gmina Szamotuły	222	3,3%
16	Szkoła Podstawowa nr 3	Szamotuły	gmina Szamotuły	713	10,5%
17	Szkoła Podstawowa	Koźle	gmina Szamotuły	58	0,9%
18	Szkoła Podstawowa	Brodziszewo	gmina Szamotuły	76	1,1%
19	Szkoła Podstawowa	Przyborowo	gmina Szamotuły	53	0,8%
20	Szkoła Podstawowa	Baborowo	gmina Szamotuły	131	1,9%
21	Szkoła Podstawowa	Otorowo	gmina Szamotuły	193	2,8%
22	Szkoła Podstawowa	Pamiątkowo	gmina Szamotuły	231	3,4%
23	Szkoła Podstawowa nr 5	Szamotuły	powiat Szamotuły	54	0,8%
24	Szkoła Podstawowa nr 1	Wronki	gmina Wronki	431	6,3%
25	Szkoła Podstawowa nr 2	Wronki	gmina Wronki	437	6,4%
26	Szkoła Podstawowa	Nowa Wieś	gmina Wronki	255	3,8%
27	Szkoła Podstawowa	Chojno	gmina Wronki	82	1,2%
28	Szkoła Podstawowa	Biezdrowo	gmina Wronki	219	3,2%
Ogółem:				6 795	100,0%

Tabela nr 10. Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie powiatu szamotulskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Gmin

Największa liczba uczniów kształcących się w szkołach podstawowych uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 1 w Szamotułach t.j. 11,2%, Szkoły Podstawowej nr 3 w Szamotułach - 10,5%, Szkoły Podstawowej w Pniewach – 9,3% oraz Szkoły Podstawowej w Kaźmierzu – 6,7%.

Uczniowie szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015

Wykres nr 4. Liczba uczniów w szkołach podstawowych wg. lokalizacji jednostki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Gmin

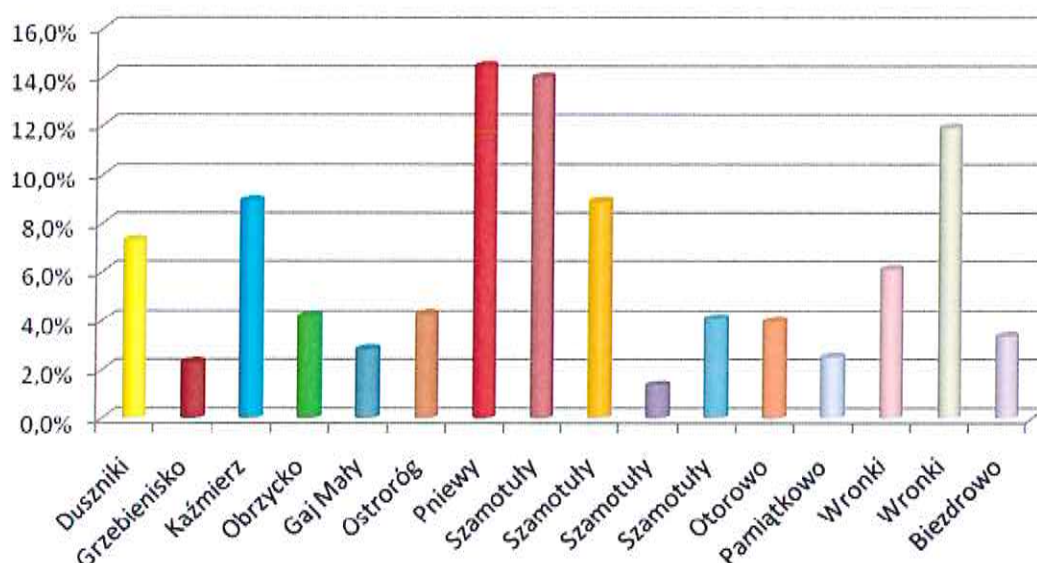
Uczniowie szkół gimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015				
Placówka	Miejscowość	Organ prowadzący	Ilość uczniów	%
Gimnazjum	Duszniki	gmina Duszniki	210	7,3%
Gimnazjum	Grzebienisko	gmina Duszniki	66	2,3%
Gimnazjum	Kaźmierz	gmina Kaźmierz	256	8,9%
Gimnazjum	Obrzycko	Miasto Obrzycko	120	4,2%
Gimnazjum	Gaj Mały	gmina Obrzycko	81	2,8%
Gimnazjum	Ostroróg	gmina Ostroróg	123	4,3%
Gimnazjum	Pniewy	gmina Pniewy	415	14,4%
Gimnazjum nr 3	Szamotuły	powiat szamotulski	402	13,9%
Gimnazjum nr 4	Szamotuły	powiat szamotulski	255	8,8%
Gimnazjum nr 2	Szamotuły	powiat szamotulski	39	1,4%
Gimnazjum nr 1	Szamotuły	gmina Szamotuły	117	4,1%
Gimnazjum	Otorowo	gmina Szamotuły	113	3,9%
Gimnazjum	Pamiątkowo	gmina Szamotuły	72	2,5%
Gimnazjum nr 2	Wronki	powiat szamotulski	175	6,1%
Gimnazjum im. Z. Herberta	Wronki	gmina Wronki	342	11,9%
Gimnazjum im. W. Witosa	Biezdrowo	gmina Wronki	96	3,3%
Ogółem:			2882	100,0%

Tabela nr 11. Liczba uczniów w gimnazjach na terenie powiatu szamotulskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Gmin

Spośród wszystkich publicznych szkół gimnazjalnych, największą ilość uczniów stwierdzono w Gimnazjum w Pniewach – 14,4% Gimnazjum nr 3 w Szamotulach – 13,9%, oraz Gimnazjum im. Z. Herberta we Wronkach – 11,9%.

Uczniowie szkół gimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015

Wykres nr 5. Liczba uczniów w gimnazjach wg. lokalizacji jednostki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów Gmin

Osoby kształcące się w powiecie szamotulskim		
Placówki	2014/2015	
	1	2
Szkoły Podstawowe	6 795	54,3%
Gimnazja	2 882	23,0%
Szkoły Ponadgimnazjalne	2 834	22,7%
Ogółem uczniowie	12 511	100,0%

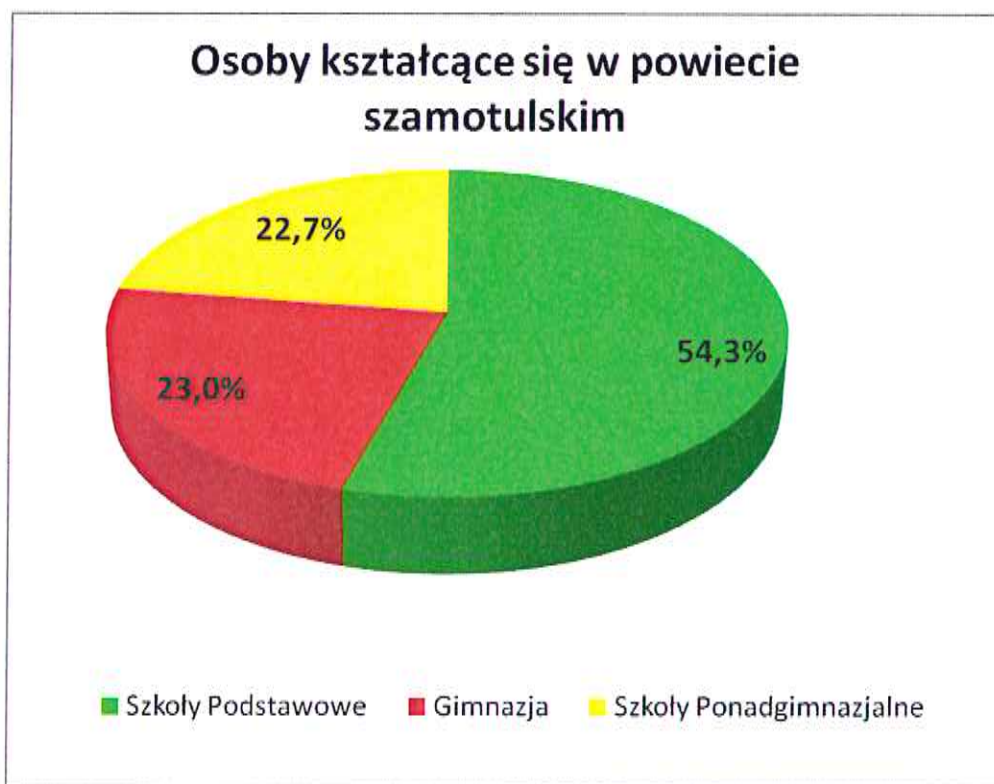
Tabela nr 12. Liczba uczniów na terenie powiatu szamotulskiego wg. profilu kształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego (2014/2015)

Szkoły ponadgimnazjalne kształcące młodzież, kontynuującą naukę w szkołach średnich położone są w miastach Szamotuły, Wronki oraz Pniewy. Możliwość wyboru szkoły średniej oraz profilu kształcenia przez uczniów powoduje konieczność przemieszczania się młodzieży z miejsc zamieszkania do szkół.

Według otrzymanych prognoz dotyczących ilości uczniów w najbliższym czasie, ilość uczniów w większości gmin wykazuje tendencję spadkową. Biorąc pod uwagę przyrost naturalny, nie widać poprawy tego stanu na najbliższe lata.

Liczbę uczniów kształcących się na terenie powiatu szamotulskiego w latach 2014/2015 w szkołach wszystkich szczebli ilustruje dodatkowo poniższy wykres:

Wykres nr 6. Liczba osób kształcących się na terenie powiatu szamotulskiego

Jak wspomniano wcześniej, łączna liczba uczniów kształcących się na terenie powiatu szamotulskiego w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz szkołach średnich wynosi 12.511 (dane Starostwo Powiatowe oraz Urzędy Gmin). Spośród ogółu uczniów najwięcej jest uczniów szkół podstawowych – 6.795 czyli 54,3% ogółu uczniów. Liczba osób kształcących się, przedstawia liczbę osób uprawnionych do przejazdów z ulgami ustawowymi dotyczącymi przejazdów szkolnych. Duża część spośród tych uczniów przemieszcza się ponadto do szkół, które położone są poza miejscem ich zamieszkania. Dotyczy to przede wszystkim mieszkańców mniejszych miejscowości, którzy podróżują do szkół zlokalizowanych w miejscowościach większych oraz miastach a najczęściej siedzibach gmin. Część gmin zapewnia dojazd uczniom za pomocą własnych środków transportu w ramach obowiązku gmin w dowozie do szkół. Pozostali uczniowie muszą dotrzeć do szkół za pomocą regularnej komunikacji autobusowej oferowanej przez przewoźników komercyjnych na terenie powiatu.

2.5. Obiekty użyteczności publicznej

Podstawowa opieka zdrowotna to powszechnie dostępna część systemu opieki zdrowotnej. Świadczenia w POZ są udzielane osobom, które dokonały wyboru lekarza, pielęgniarki, położnej. Realizowane są najczęściej w warunkach ambulatoryjnych, w przypadkach uzasadnionych medycznie – w warunkach domowych. Pacjent nie ma obowiązku wybrania wszystkich zakresów świadczeń POZ w tej samej przychodni.

W ramach POZ prowadzone są między innymi: profilaktyka chorób układu krążenia, cukrzycy, gruźlicy; porady patronażowe; badania bilansowe; szczepienia ochronne; świadczenia laboratoryjne; skierowania na rehabilitację; skierowania na leczenie uzdrowskowe; zlecenia na transport sanitarny.

W powiecie szamotulskim funkcjonuje 27 zakładów, z którymi zawarto umowy o udzielenie świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa	Adres
1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Sukiennicza 13, 64-500 Szamotuły
2	Przychodnia Lekarska "Medicus"	ul. Dworcowa 16, 64-500 Szamotuły
3	Przychodnia Lekarska "Medicus"	ul. Kopernika 3, 64-500 Szamotuły
4	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Konsylium"	ul. Kasprowicza 7, 64-500 Szamotuły
5	Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Garncarska 11, 64-500 Szamotuły
6	Przychodnia Lekarska	ul. Łąkowa 9, 64-500 Szamotuły
7	Przychodnia Lekarska "Pod Zegarem"	ul. Sportowa 17, 64-500 Szamotuły
8	Przychodnia Lekarska "Eskulap" Danuta Milanowska	ul. Zielona 99, 64-500 Szamotuły
9	Prywatny Ośrodek Lekarza Rodzinnego	ul. Łąkowa 4, 64-551 Otorowo
10	Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Pamiątkowie	ul. Szkolna 16, 64-514 Pamiątkowo
11	Pogotowie Ratunkowe	ul. Polna 3, 64-510 Wronki
12	Przychodnia Lekarska „Alfa”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki

13	Przychodnia Lekarska „Eskulap”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
14	Przychodnia Lekarska „Medicus”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
15	Przychodnia Lekarska Anna Paciorkowska	ul. Mickiewicza 21, 64-510 Wronki
16	Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej LABOMed Wronki	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
17	Centrum Leczniczo Rehabilitacyjne "Postęp"	ul. Wroniecka 56, 62-045 Pniewy
18	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szamotuły - Filia	ul. Targowa 1, 62-045 Pniewy
19	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Medici s.c.	ul. Wroniecka 56, 62-045 Pniewy
20	Zespół Lekarzy Rodzinnych s.c.	ul. Targowa 16, 62-045 Pniewy
21	Simed SC. Przychodnia Lekarska	ul. Jeziorna 11, 62-045 Pniewy
22	Przychodnia Lekarzy Rodzinnych "Salus"	ul. Szamotulska 1, 64-550 Duszniki
23	Gabinet Lekarski SANOFI J. Koralewska-Kałużna	ul. Bukowska 4, 64-553 Grzebienisko
24	Przychodnia Leczniczo-Diagnostyczna Lekarzy Rodzinnych	ul. Orzeszkowej 6, 64-530 Kaźmierz
25	Ośrodek Lekarza Rodzinnego	ul. Polna 3, 64-560 Ostroróg
26	Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego "Vita" s.c.	ul. Kruppika 7, 64-520 Obrzycko
27	Laboratorium Analityki Medycznej	ul. Kruppika 7, 64-520 Obrzycko

Tabela nr 13. Gabinety podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu

Źródło: opracowanie własne

Miejsca użyteczności publicznej zostały podzielone na grupy. W grupie miejsc najważniejszych znalazły się: siedziby urzędów miast i gmin, zakłady opieki zdrowotnej, jednostki straży pożarnej, komisariaty policji, ośrodki pomocy społecznej, biblioteki publiczne.

Lp.	Nazwa	Adres
1	Starostwo Powiatowe w Szamotułach	ul. Wojska Polskiego 4, 64-500 Szamotuły
2	Urząd Miasta i Gminy Szamotuły	ul. Dworcowa 26, 64-500 Szamotuły
3	Zakład Gospodarki Komunalnej w Szamotułach Sp. z o.o.	ul. Wojska Polskiego 14, 64-500 Szamotuły
4	Powiatowy Urząd Pracy	ul. Wojska Polskiego 1, 64-500 Szamotuły
5	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Wojska Polskiego 1, 64-500 Szamotuły
6	Powiatowa Komenda Policji	ul. Polna 5, 64-500 Szamotuły
7	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	ul. Obornicka 10, 64-500 Szamotuły
8	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	ul. Chrobrego 8, 64-500 Szamotuły
9	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	ul. Chrobrego 6, 64-500 Szamotuły
10	Zarząd Dróg Powiatowych	ul. Chrobrego 6, 64-500 Szamotuły
11	Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny	ul. Szczuczyńska 58, 64-500 Szamotuły
12	Urząd Skarbowy	ul. Chrobrego 17, 64-500 Szamotuły
13	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	ul. Chrobrego 17, 64-500 Szamotuły
14	Sąd Rejonowy w Szamotułach	Aleja 1-ego Maja 5A, 64-500 Szamotuły
15	Prokuratura Rejonowa w Szamotułach	Aleja 1-ego Maja 5A, 64-500 Szamotuły
16	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Sukiennicza 13, 64-500 Szamotuły
17	Przychodnia Lekarska "Medicus"	ul. Dworcowa 16, 64-500 Szamotuły
18	Przychodnia Lekarska "Medicus"	ul. Kopernika 3, 64-500 Szamotuły
19	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Konsylium"	ul. Kasprowicza 7, 64-500 Szamotuły
20	Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Garncarska 11, 64-500 Szamotuły
21	Przychodnia Lekarska	ul. Łąkowa 9, 64-500 Szamotuły
22	Przychodnia Lekarska "Pod Zegarem"	ul. Sportowa 17, 64-500 Szamotuły
23	Przychodnia Lekarska "Eskulap" Danuta Milanowska	ul. Zielona 99, 64-500 Szamotuły
24	Prywatny Ośrodek Lekarza Rodzinnego	ul. Łąkowa 4, 64-551 Otorowo
25	Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Pamiątkowie	ul. Szkolna 16, 64-514 Pamiątkowo

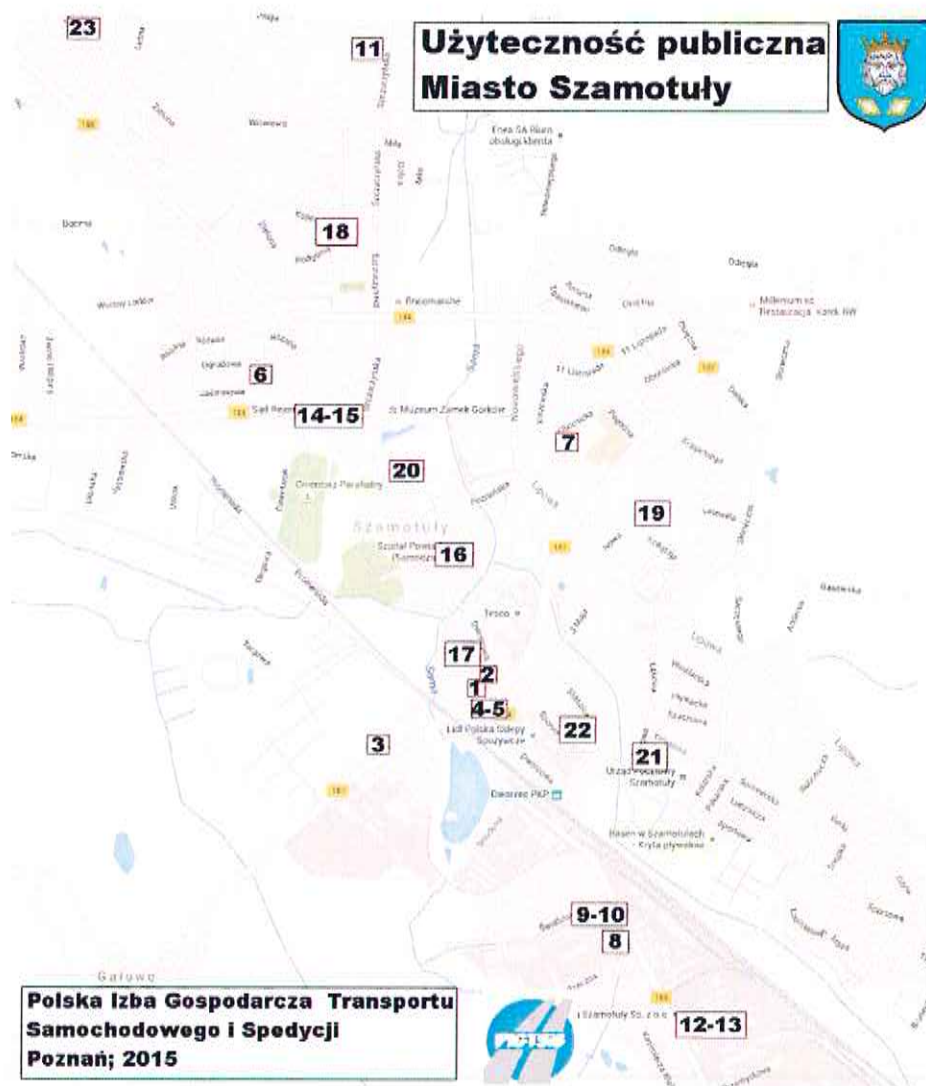

26	Urząd Miasta i Gminy Wronki	ul. Ratuszowa 5, 64-510 Wronki
27	Straż Miejska we Wronkach	ul. Ratuszowa 5, 64-510 Wronki
28	Pogotowie Ratunkowe	ul. Polna 3, 64-510 Wronki
29	Przychodnia Lekarska „Alfa”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
30	Przychodnia Lekarska „Eskulap”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
31	Przychodnia Lekarska „Medicus”	ul. Partyzantów 14, 64-510 Wronki
32	Przychodnia Lekarska Anna Paciorkowska	ul. Mickiewicza 22, 64-510 Wronki
33	Komisariat Policji	ul. Dworcowa 11, 64-510 Wronki
34	Urząd Miejski Pniewy	ul. Dworcowa 37, 62-045 Pniewy
35	Urząd Miejski Pniewy	ul. Św. Ducha 10, 62-045 Pniewy
36	Urząd Miejski Pniewy	ul. Św. Ducha 17, 62-045 Pniewy
37	Straż Miejska w Pniewach	ul. Św. Ducha 17, 62-045 Pniewy
38	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna Medici s.c.	ul. Wroniecka 56, 62-045 Pniewy
39	Centrum Leczniczo Rehabilitacyjne "Postęp"	ul. Wroniecka 56, 62-045 Pniewy
40	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szamotuły - Filia	ul. Targowa 1, 62-045 Pniewy
41	Zespół Lekarzy Rodzinnych s.c.	ul. Targowa 16, 62-045 Pniewy
42	Simed SC. Przychodnia Lekarska	ul. Jeziorna 11, 62-045 Pniewy
43	Komisariat Policji w Pniewach	ul. Turowska 31, 62-045 Pniewy
44	Urząd Gminy Duszniki	ul. Sportowa 1, 64-550 Duszniki
45	Przychodnia Lekarzy Rodzinnych "Salus"	ul. Szamotulska 1, 64-550 Duszniki
46	Gabinet Lekarski SANOFI J. Koralewska- Kałużna	ul. Bukowska 4, 64-553 Grzebienisko
47	Posterunek Policji w Dusznikach	ul. Lipowa 6, 64-550 Duszniki
48	Urząd Gminy Kaźmierz	ul. Szamotulska 20, 64-530 Kaźmierz
49	Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach Rewir Dzielnicy w Kaźmierzu	ul. Szamotulska 20B, 64-530 Kaźmierz
50	Przychodnia Leczniczo-Diagnostyczna Lekarzy Rodzinnych	ul. Orzeszkowej 6, 64-530 Kaźmierz
51	Urząd Miasta i Gminy Ostroróg	ul. Wroniecka 14, 64-560 Ostroróg
52	Ośrodek Lekarza Rodzinnego	ul. Polna 3, 64-560 Ostroróg
53	Komenda Powiatowa Policji w Szamotułach Rewir Dzielnicy w Ostrorogu	ul. Wroniecka 4, 64-560 Ostroróg
54	Urząd Miejski Obrzycko	Rynek 19, 64-520 Obrzycko
55	Urząd Gminy Obrzycko	Rynek 19, 64-520 Obrzycko
56	Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego "Vita" s.c.	ul. Kruppika 7, 64-520 Obrzycko

Tabela 14. Najważniejsze miejsca użyteczności publicznej

Najważniejsze miejsca użyteczności publicznej pokazane są na mapach nr 5 do nr 12 zamieszczonych poniżej.

Wykaz tabelaryczny wszystkich miejsc użyteczności publicznej stanowi zał. Nr 10.1. Dodatkowo wszystkie miejsca użyteczności publicznej zobrazowane są na mapach w zał. Nr 10.2.1 do 10.2.14.

Mapa 5. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Szamotułach – miejsca najważniejsze

Mapa 6. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Otorowo – miejsca najważniejsze

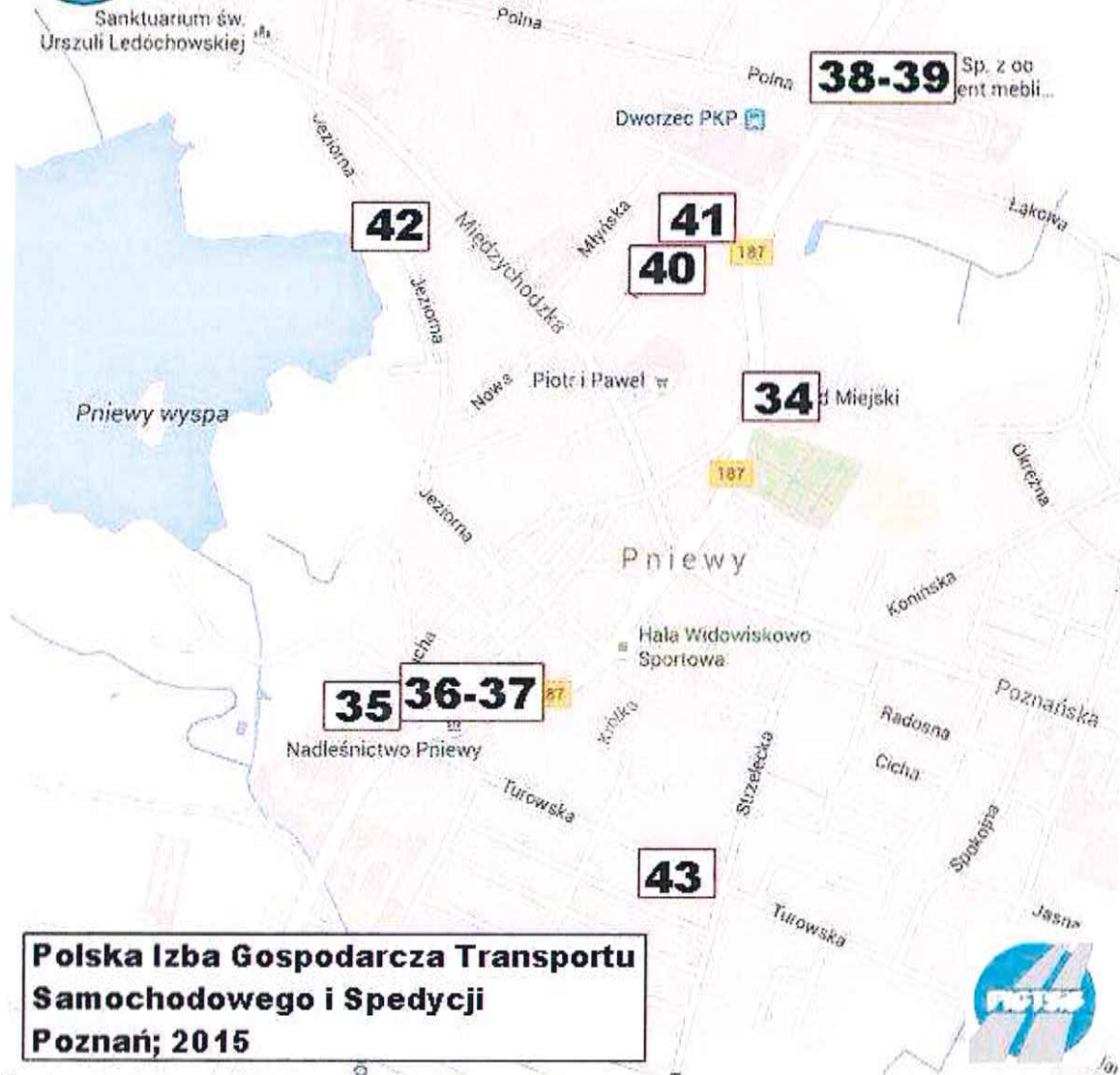
Mapa 7. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Pamiętkowo – miejsca najważniejsze

Mapa 8. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Wronki – miejsca najważniejsze

Użyteczność publiczna w Mieście Pniewy

Mapa 9. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Pniewy – miejsca najważniejsze

Mapa 10. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Duszniki – miejsca najważniejsze

Mapa 11. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Kaźmierz - miejsca najważniejsze

Użyteczność publiczna w Gminie Ostroróg

**Polska Izba Gospodarcza Transportu
Samochodowego i Spedycji
Poznań; 2015**

Mapa 12. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Ostroróg- miejsca najważniejsze

Mapa 13. Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej w Mieście Obrzycko- miejsca najważniejsze

2.6. Liczba samochodów osobowych.

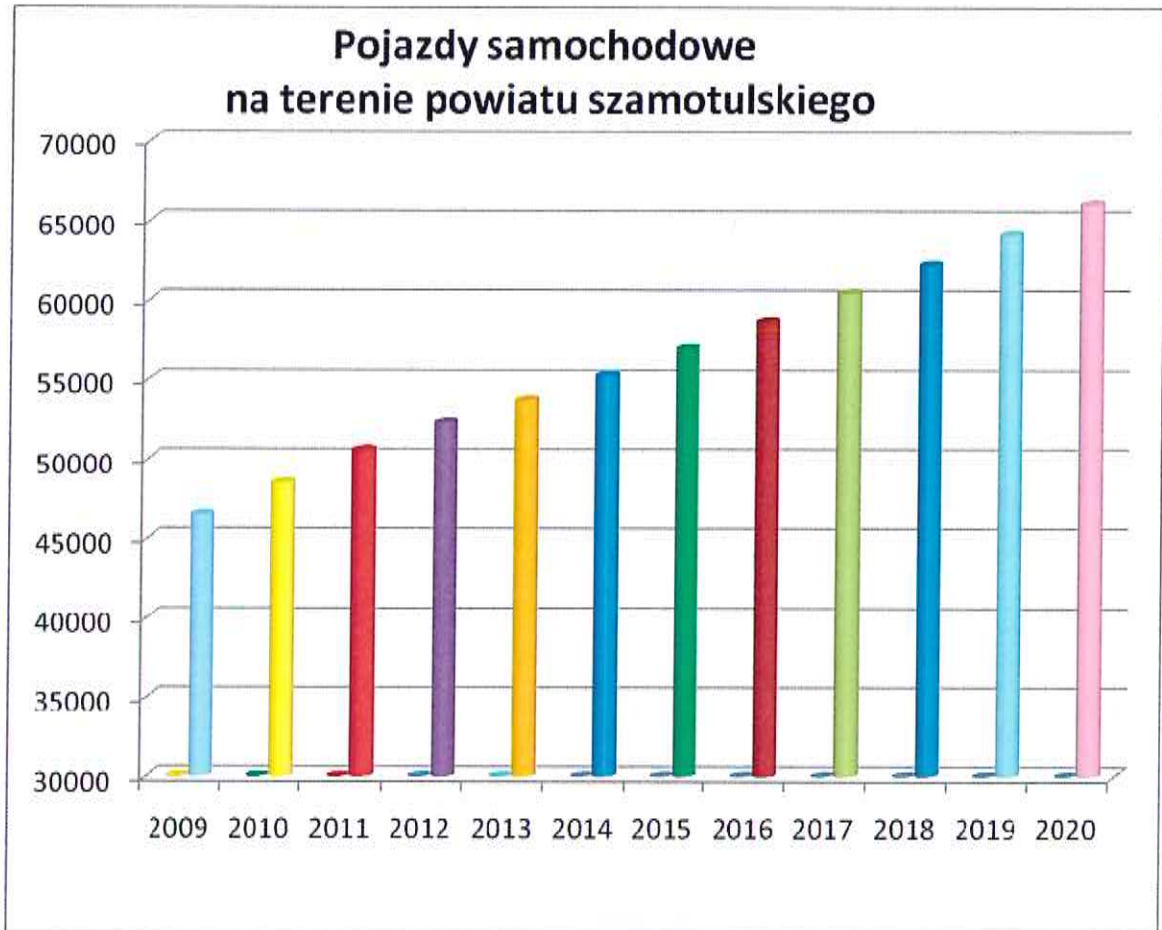
Według Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu na terenie powiatu znajdowało się 46.515 pojazdów samochodowych w 2009 roku, 48.497 pojazdów w 2010 roku, 50.546 pojazdów w roku 2011 oraz 52.295 w 2012 r. Dane te dają średni roczny wzrost na poziomie około 3 % i pozwalają zaprognozować, że w 2020 roku w powiecie będzie ponad 66.000 samochodów. Prognozowany wzrost przedstawia wykres umieszczony poniżej.

Pojazdy samochodowe na terenie powiatu szamotulskiego											
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
46515	48497	50546	52295	53679	55289	56948	58656	60416	62229	64096	66018

Tabela nr 15. Prognoza liczby samochodów dla Powiatu Szamotulskiego do 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne

Wykres nr 7. Prognoza liczby samochodów dla powiatu szamotulskiego do 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne

Dane dotyczące liczby samochodów w powiecie dają wskaźnik motoryzacji wynoszący 533 samochodów na 1000 mieszkańców w 2010 roku, 580 w 2012 roku oraz 599 w 2013 r.

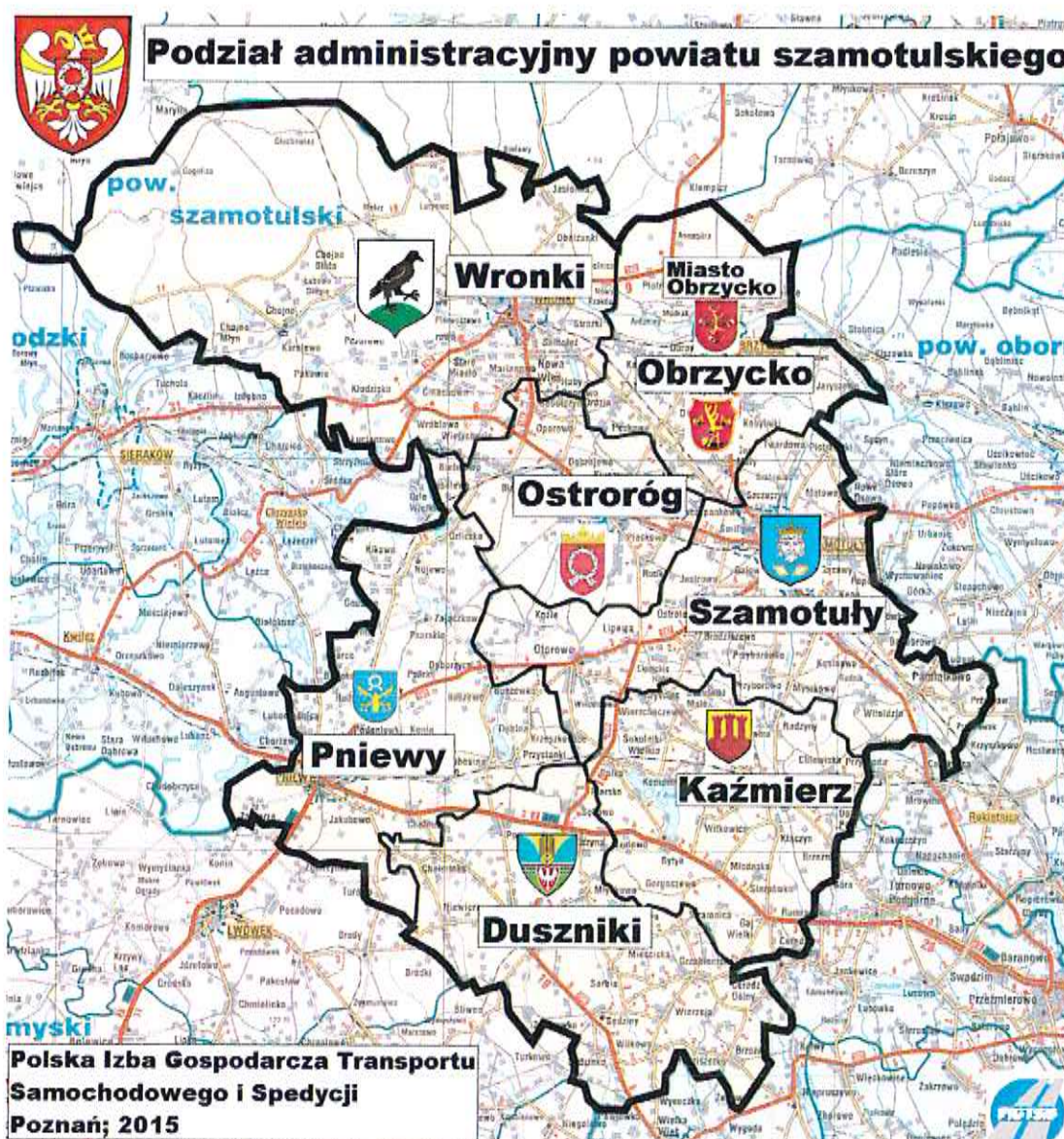
Powyższe zestawienie pokazuje wzrastającą liczbę samochodów w ostatnich latach, do 2020 roku kiedy osiągnie wartość sięgającą 66.000 pojazdów samochodowych. To stanowi oczywiste wyzwanie dla transportu publicznego, ponieważ mobilność mieszkańców będzie wzrastać wraz z posiadaniem samochodu. Działania powinny być skierowane na poprawę jakości transportu publicznego czyli nowy tabor, dostosowanie do potrzeb pasażerów, częstotliwość kursowania czy skomunikowanie z innymi środkami transportu jak kolej czy autobusy dalekobieżne oraz na podniesienie atrakcyjności finansowej transportu publicznego.

2.7. Znaczenie transportu publicznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.

Jak wspomniano, powiat szamotulski położony jest w zachodniej części województwa wielkopolskiego przy drodze krajowej nr 92 oraz drogach wojewódzkich nr 116, nr 117, nr 133, nr 140, nr 143, nr 145, nr 149, nr 150, nr 182, nr 184, nr 185, nr 186, nr 187 i nr 306.

Poniższa mapa przedstawia powiat szamotulski, wraz z podziałem na następujące gminy:

- 1) gmina Duszniki – obszar wiejski,
- 2) gmina Kaźmierz – obszar wiejski,
- 3) gmina Obrzycko – obszar miejski,
- 4) gmina Obrzycko – obszar wiejski,
- 5) gmina Ostroróg – obszar miejsko-wiejski,
- 6) gmina Pniewy – obszar miejsko-wiejski,
- 7) gmina Szamotuły – obszar miejsko-wiejski,
- 8) gmina Wronki – obszar miejsko-wiejski,

Mapa nr 14. Mapa Powiatu Szamotulskiego – podział administracyjny

Źródło: Opracowanie własne

Cały powiat szamotulski zajmuje 111.929 ha i na tę powierzchnię składa się:

- 67.747 ha - użytków rolnych (dane Starostwo Powiatowe)
- 35.422 ha - lasów i gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (dane Starostwo Powiatowe),

Powiat liczy ponad 89 tysięcy mieszkańców, z czego najmniej mieszkańców ma gmina miejska Obrzycko – 2.939, a najwięcej gmina miejsko – wiejska Szamotuły – 29.656. Średnia gęstość zaludnienia od kilku lat utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi 80 osób na km². Siedzibą Powiatu jest miasto Szamotuły będące jednocześnie siedzibą gminy miejsko-wiejskiej.

Autobusowy transport pasażerski na obszarze Powiatu Szamotulskiego jest rozwinięty w stopniu średnim. Przeważającą komunikację w powiecie stanowią połączenia kolejowe, jednak z uwagi na ilość stacji obejmuje tylko niewielką część powiatu mimo bardzo dużego zagęszczenia połączeń. Największa ilość połączeń autobusowych występuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych związanych z przebiegiem dróg krajowych i wojewódzkich. Duża intensyfikacja komunikacji pasażerskiej obserwowana jest wzdłuż drogi krajowej nr 92. Większość komunikacji na terenie powiatu kształtuje Marszałek Województwa Wielkopolskiego, w niewielkim stopniu tylko Starosta Szamotulski. Duże ilości połączeń komunikacyjnych występują w relacjach Szamotuły – Obrzycko, Szamotuły – Ostroróg oraz Szamotuły - Kaźmierz. Najwięcej miejsowości objętych komunikacją występuje w mieście Obrzycko oraz w gminie Duszniki, na terenach o większym wskaźniku gęstości zaludnienia co związane jest zarówno z większym popytem na przewozy szkolne oraz przewozy do zakładów pracy. Połączenia do obszarów o mniejszym znaczeniu społecznym z uwagi na niewielkie zaludnienie czy gospodarczym tj. nie obfitującym w zakłady pracy są prowadzone w liczbie nieprzekraczającej kilku par kursów dziennie. Duża część miejscowości powiatu bo aż 50,5% w ogóle nie jest objęta komunikacją pasażerską, nie posiada zaewidencjonowanych przystanków autobusowych. Najmniej miejscowości posiadających przystanki autobusowe stwierdzono w północnej zalesionej części powiatu, w gminach Obrzycko i Wronki, gdzie występuje duże rozproszenie miejscowości o małym zaludnieniu i charakterze kolonii.

Za taki stan rzeczy odpowiada zbyt niska frekwencja pasażerów na liniach autobusowych, co nie pozwala obecnym przewoźnikom zbilansować kosztów ich obsługi z wpływami z biletów.

Autobusową komunikację pasażerską na terenie powiatu w znacznym stopniu wspomaga istniejąca sieć kolejowa o dużym zagęszczeniu połączeń, wzdłuż linii kolejowej przebiegającej przez powiat w kierunku południowo-wschodnim – północno-zachodnim od miejscowości Pamiątkowo do miejscowości Mokrz.

3. Omówienie istniejącej sieci komunikacyjnej obszaru

3.1. Delimitacja obszaru objętego siecią komunikacyjną

Zgodnie z klasyfikacją NTS-3 według GUS (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2014 r. poz. 1992) w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), powiat szamotulski wchodzi w skład podregionu poznańskiego.

Cały podregion poznański stanowią powiaty obornicki, poznański, szamotulski, średzki, śremski, łącznie 37 gmin: w tym 16 gmin wiejskich (Ryczywół, Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, Duszniki, Kaźmierz, Obrzycko, Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Zaniemyśl, Brodnica), 3 gminy miejskie (Luboń, Puszczykowo, Obrzycko) oraz 18 gmin miejsko-wiejskich (Oborniki, Rogoźno, Ostroróg, Pniewy, Szamotuły, Wronki, Środa Wielkopolska, Dolsk, Książ Wielkopolski, Śrem).

Plan transportowy Marszałka Województwa Wielkopolskiego zakłada przewozy użyteczności publicznej w większości przypadków realizowane przez linie kolejowe. Zakłada się także utworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych na obszarze powiatu szamotulskiego w Pniewach oraz Wronkach oraz linii autobusowych przebiegających przez teren powiatu szamotulskiego w relacjach Piła – Czarnków – Wronki, Międzychód – Wronki oraz Nowy Tomyśl – Pniewy – Wronki.

Na potrzeby opracowania w oparciu o aktualnie realizowane rozkłady jazdy, przeprowadzono delimitację obszaru objętego planem transportowym co zostało przedstawione w punkcie 3.2.

3.2. Charakterystyka istniejącej sieci komunikacyjnej.

3.2.1. Określenie głównych ciągów komunikacji autobusowej

W celu zobrazowania struktury przestrzennej przewozów autobusowych wykonywanych na terenie Powiatu utworzono szereg map tematycznych, na których przedstawiono: komunikacyjną sieć autobusową realizowaną na terenie powiatu oraz wykraczającą poza niego. Przedstawiono komunikację wewnątrz powiatową oraz między powiatową, realizowaną zarówno na mocy zezwoleń wydanych przez Starostę Szamotulskiego jak i komunikację realizowaną na mocy zezwoleń wydanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wykonywanej na terenie powiatu w przebiegu uzgodnionym ze Starostą.

Uzupełnieniem do stworzonych w ten sposób map są również wykonane zestawienia tabelaryczne. Utworzone mapy tematyczne powinny dać wystarczający obraz struktury

komunikacyjnej na terenie powiatu oraz pozwolić na wnioskowanie nt. stanu autobusowej komunikacji zbiorowej.

3.2.2. Autobusowa sieć komunikacyjna „stolica powiatu – siedziby gmin powiatu”

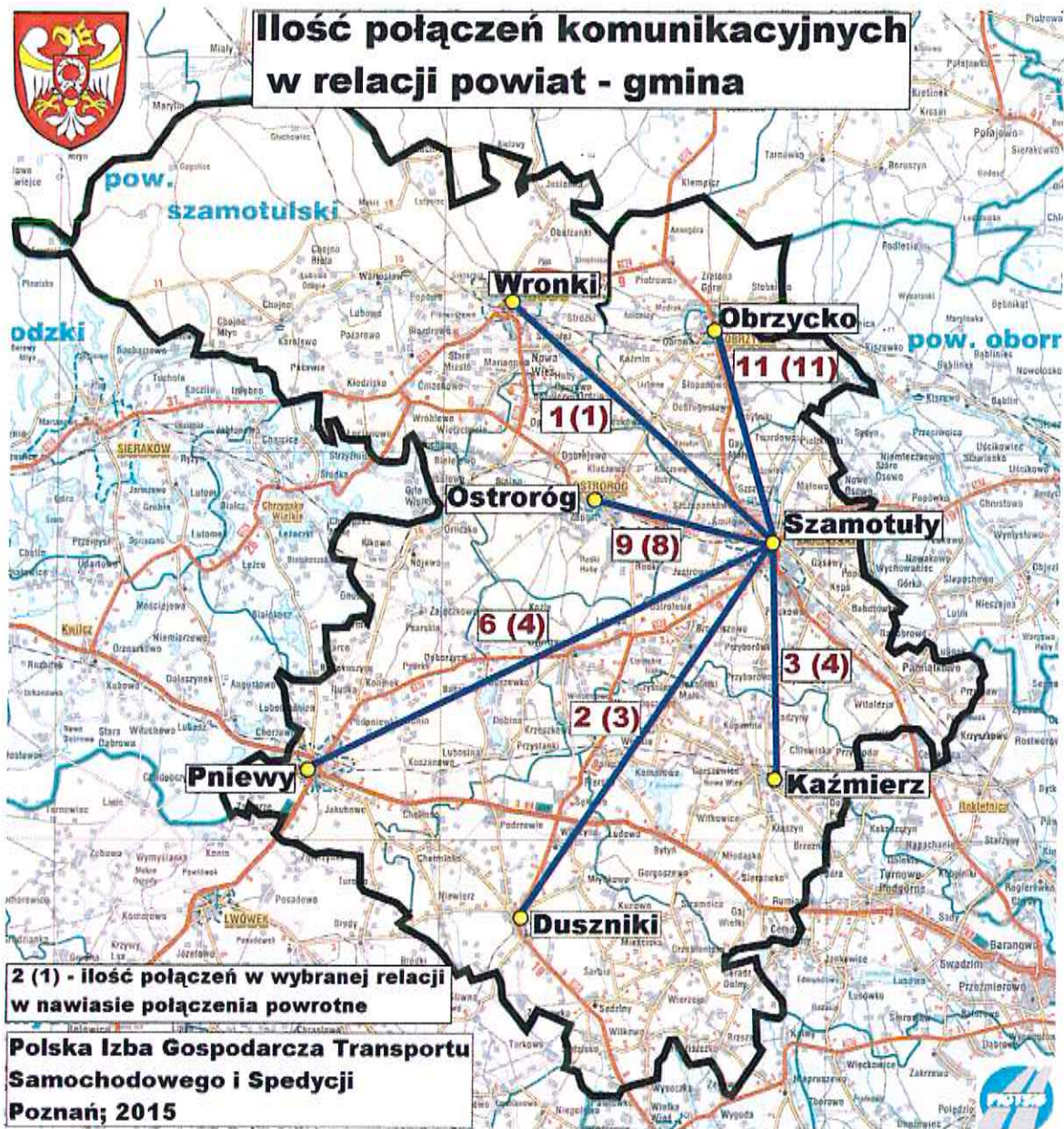
Ogółem										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Szamotuły	Duszniki	Lipnica, Pólko	685			685	2	0	0	2
	Kaźmierz		1 012			1 012	3	0	0	3
	Obrzycko			716		716	0	2	0	2
		Gaj Mały, Słopanowo	3 196			3 196	9	0	0	9
	Ostroróg		3 238			3 238	9	0	0	9
	Pniewy	Bytyń, Sękowo	726			726	2	0	0	2
		Lipnica, Otorowo	1 280			1 280	4	0	0	4
Wronki	Ostroróg, Bobulczyn	504			504	1	0	0	1	

Duszniki	Szamotuły	Lipnica	186			186	1	0	0	1
		Otorowo, Lipnica	724			724	2	0	0	2
Kaźmierz			726			726	2	0	0	2
		Myszkowo, Przyborówko	809			809	2	0	0	2
Obrzycko			3 196	716		3 912	9	2	0	11
Ostroróg			3 016			3 016	8	0	0	8
Pniewy		Ostroróg	506			506	1	0	0	1
		Otorowo, Lipnica	1 035			1 035	3	0	0	3
Wronki		Bobulczyn, Ostroróg	316			316	1	0	0	1

Tabela nr 16. – Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat – gmina (na liniach gminnych, powiatowych i wojewódzkich; zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Dane o ilości połączeń miasta Szamotuły z poszczególnymi gminami przedstawiono graficznie na poniższej mapie, w celu zobrazowania sytuacji średnio dziennych połączeń autobusowych

Mapa nr 15. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat – gmina (na liniach gminnych, powiatowych i wojewódzkich)

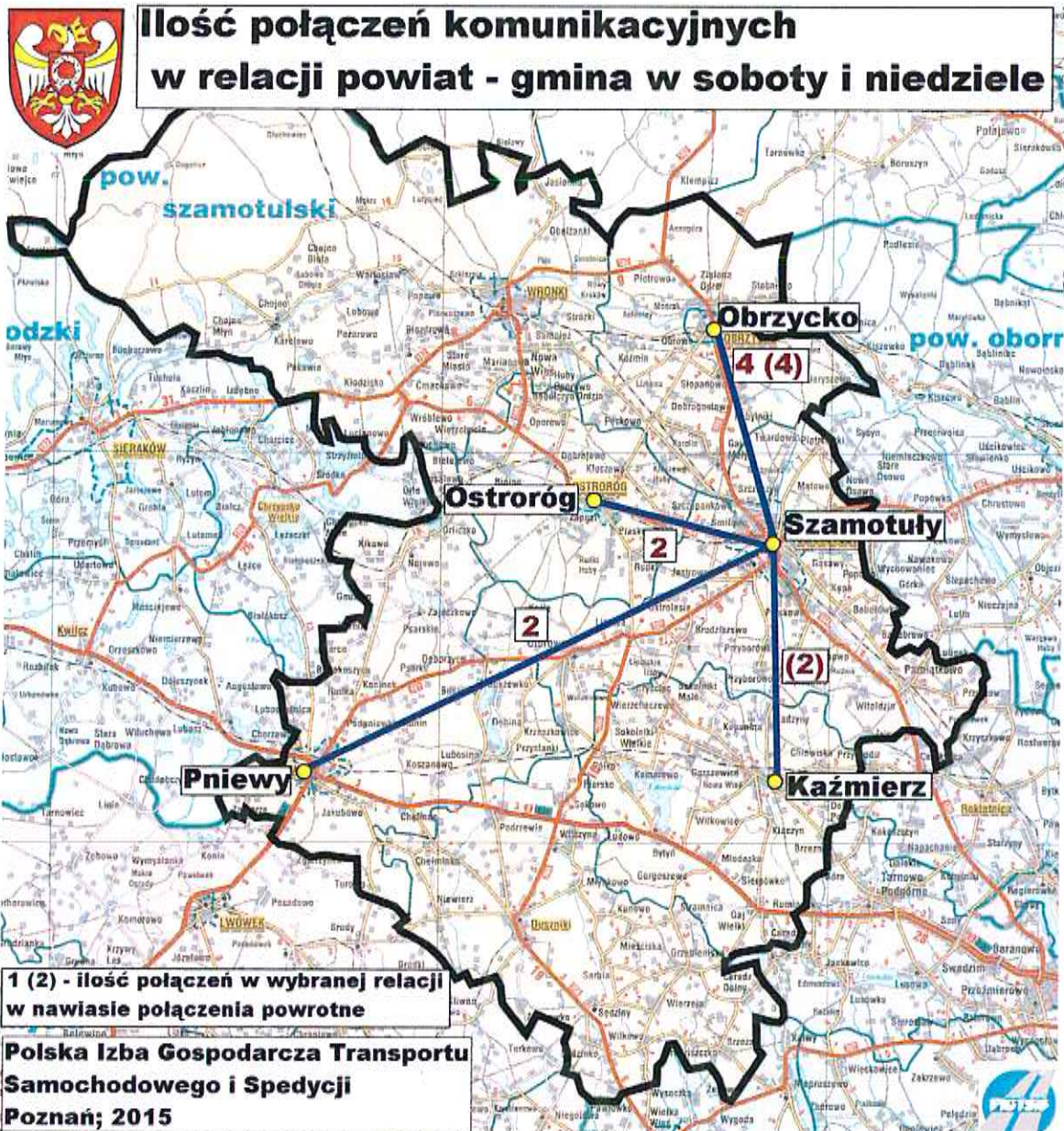
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

W soboty i niedziele										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Szamotuły	Obrzycko			203		203	0	2	0	2
		Gaj Mały, Słopianowo	203			203	2	0	0	2
	Ostroróg		206			206	2	0	0	2
	Pniewy	Bytyń, Sękowo	206			206	2	0	0	2

Duszniki	Szamotuły	Otorowo, Lipnica	40			40	0	0	0	0
Kaźmierz			206			206	2	0	0	2
Obrzycko		Myszkowo, Przyborówko	50			50	0	0	0	0
			203	203		406	2	2	0	4

Tabela nr 17. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat - gmina (soboty i niedziele na liniach gminnych, powiatowych i wojewódzkich; zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 16. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat - gmina (soboty i niedziele) na liniach gminnych, powiatowych i wojewódzkich

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Na liniach powiatowych ogółem										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Szamotuły	Duszniki	Lipnica, Pólko	249			249	1	0	0	1
	Kaźmierz		506			506	1	0	0	1
	Obrzycko	Gaj Mały, Słoplanowo	2 277			2 277	6	0	0	6
	Ostroróg		2 008			2 008	6	0	0	6
	Pniewy	Lipnica, Otorowo	1 035			1 035	3	0	0	3

Duszniki	Szamotuły	Otorowo, Lipnica	248			248	1	0	0	1
Kaźmierz		Myszkowo, Przyborówko	809			809	2	0	0	2
Obrzycko			2 277			2 277	6	0	0	6
Ostroróg			2 008			2 008	6	0	0	6
Pniewy			1 035			1 035	3	0	0	3

Tabela nr 18. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat - gmina (linie powiatowe, zw.
- kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 17. Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat - gmina (linie powiatowe)
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Od	Do	Liczba kursów			Udział procentowy	
		Ogółem	W soboty i niedziele	Na liniach powiatowych	2/1 [%]	3/1 [%]
		1	2	3	5	6
Szamotuły	Duszniki	2		1	0%	50%
	Kaźmierz	3		1	0%	33%
	Obrzycko	11	4	6	36%	55%
	Ostroróg	9	2	6	22%	67%
	Pniewy	6	2	3	33%	50%
	Wronki	1			0%	0%
Duszniki	Szamotuły	3		1	0%	33%
Kaźmierz		4	2	2	50%	50%
Obrzycko		11	4	6	36%	55%
Ostroróg		8		6	0%	75%
Pniewy		4		3	0%	75%
Wronki		1			0%	0%

Tabela nr 19. – Ilość połączeń komunikacyjnych w relacji: powiat - gmina – zestawienie zbiorcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Wnioski:

1. Istniejąca sieć komunikacji regularnej na terenie powiatu umożliwia połączenie wszystkich gmin z siedzibą powiatu; najwięcej połączeń występuje w relacji Szamotuły – Obrzycko (11 + 11), Szamotuły - Ostroróg (9 + 8); wynika to z faktu iż miejscowości te położone są w sąsiedztwie miasta powiatowego oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych nie tylko powiatu ale i województwa, na których komunikacja zasilana jest dodatkowo połączeniami realizowanymi w komunikacji międzypowiatowej czy międzywojewódzkiej.
2. Ilość połączeń w poszczególnych relacjach odpowiada występującemu w danym kierunku popytowi na przewozy i zaspakaja podstawowe potrzeby przewozowe.
3. W dni świąteczne i wolne od pracy (soboty, niedziele) komunikacja została zaplanowana przez przewoźników przede wszystkim w relacjach Szamotuły – Obrzycko, Szamotuły – Ostroróg.
4. Połączenie poszczególnych gmin z powiatem w większości przypadków oferuje podróżnym kilka tras przejazdu obsługując w ten sposób większą ilość miejscowości leżących wzdłuż trasy przejazdu; dotyczy to szczególnie komunikacji realizowanej w ramach linii powiatowych wykonywanych przez przewoźników; komunikacja powiat – gmina realizowana przez innych przewoźników „przelotowo” przez obszar powiatu,

uwzględnia przejazd głównym ciągiem komunikacyjnym zlokalizowanym wzdłuż drogi krajowej.

5. Na liniach powiatowych w soboty i niedziele nie ma połączeń komunikacyjnych wykonywanych przez żadnego z przewoźników.
6. Sieć komunikacyjna „powiat – gmina” obsługuje także wewnątrz gminne przewozy komunikacyjne zapewniając połączenia poszczególnych miejscowości z siedzibą gminy wewnątrz powiatu.

3.2.3. Autobusowa sieć komunikacyjna „połączenia międzygminne”

Poniższe zestawienia przedstawiają ilości połączeń wykonywanych w komunikacji międzygminnej tj. połączenia siedzib gmin powiatu szamotulskiego z siedzibami innych gmin w ramach tego samego powiatu. Podobnie jak pkt. 3.2.2. podano ilości kursów ogółem w skali roku (Tabela nr 20) oraz ilości kursów wykonywanych w soboty i niedziele (Tabela nr 21). Uzupełnieniem do zestawień tabelarycznych stanowią mapy (Mapa nr 18 i Mapa nr 19).

Połączenia międzygminne ogółem w obie strony									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Duszniki	Pniewy	2 291			2 291	6	0	0	6
Kaźmierz	Ostroróg	1 232			1 232	3	0	0	3
	Pniewy	1 232			1 232	3	0	0	3
Ostroróg	Pniewy	1 232			1 232	3	0	0	3
	Wronki	820			820	2	0	0	2

Tabela nr 20. Ilość połączeń komunikacyjnych międzygminnych (na liniach wojewódzkich, zw.

- kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 18. Ilość połączeń komunikacyjnych międzygminnych: na liniach powiatowych i wojewódzkich

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Połączenia międzygminne w obie strony w soboty i niedziele									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Duszniki	Pniewy	154			154	1	0	0	1
Każmierz	Ostroróg	206			206	2	0	0	2
	Pniewy	206			206	2	0	0	2
Ostroróg	Pniewy	206			206	2	0	0	2

Tabela nr 21. Ilość połączeń komunikacyjnych międzygminnych (soboty i niedziele na liniach wojewódzkich, zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 19. Ilość połączeń komunikacyjnych międzygminnych (soboty i niedziele na liniach powiatowych i wojewódzkich)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Średniodzienna ilość połączeń międzygminnych						
Od	Do	Ogółem	Soboty i niedziele	Powiatowe	2/1 [%]	3/1 [%]
		1	2	3	4	5
Duszniki	Pniewy	6	1		17%	0%
Kaźmierz	Ostroróg	3	2	0	67%	0%
	Pniewy	3	2	0	67%	0%
Ostroróg	Pniewy	3	2	0	67%	0%
	Wronki	2	0	0	0%	0%

Tabela 22 – Ilość połączeń komunikacyjnych międzygminnych – zestawienie zbiorcze

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Wnioski:

1. Istniejąca sieć komunikacji regularnej na terenie powiatu szamotulskiego umożliwia także połączenia międzygminne (siedziba gminy – siedziba gminy) łączące gminy Kaźmierz – Ostroróg – Pniewy, Ostroróg – Pniewy – Wronki i Duszniki - Pniewy. Rozkład połączeń międzygminnych jest ściśle związany z komunikacją powiat – gmina wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Liczba połączeń pomiędzy gminami powiatu uwarunkowana przede wszystkim położeniem gmin względem siebie.
2. W dni świąteczne i wolne od pracy (soboty, niedziele) komunikacja zapewnia również połączenia w relacjach Duszniki – Pniewy, Kaźmierz – Ostroróg – Pniewy i Ostroróg – Pniewy.
3. Z uwagi na linie komunikacyjne obejmujące swoim zasięgiem większą ilość miejscowości, połączenia między gminami Kaźmierz – Ostroróg – Pniewy różnią się w relacji tam i powrót ponieważ trasy linii komunikacyjnych wjeżdżają tylko w jedną stronę.
4. Linie komunikacyjne działające w oparciu o zezwolenia wydane przez Starostę nie realizują połączeń międzygminnych.

3.2.4. Autobusowa sieć komunikacyjna „stolica powiatu – siedziby innych powiatów w ramach województwa”

W celu zobrazowania sytuacji komunikacyjnej powiatu szamotulskiego wykonano zestawienia przedstawiające ilości połączeń wykonywanych w relacji Szamotuły jako stolica powiatu z siedzibami innych powiatów. Przedstawiono ilości połączeń ogółem w skali roku (Tabela nr 23) oraz w soboty i niedziele (Tabela nr 24). Uzupełnieniem do zestawień tabelarycznych stanowią mapy (Mapa nr 20 i Mapa nr 21). Tabela nr 25 to zestawienie zbiorcze z tabel nr 23-24.

Ogółem										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Szamotuły	Czarnków	Lubasz		716		716	0	2	0	2
		Lubasz, Dębe	919			919	3	0	0	3
	Międzychód	Ostroróg, Chrzypsko Wielkie	504			504	1	0	0	1
		Sieraków,	245			245	1	0	0	1
	Poznań		2 180	716		2 896	6	2	0	8
		Duszniki, Buk	436			436	1	0	0	1

Czarnków	Szamotuły	Obrzycko	919	716		1 635	3	2	0	4	
Międzychód		Sieraków, Ostroróg	502			502	1	0	0	1	
Poznań					716		716	0	2	0	2
		Duszniki, Lipnica	662			662	2	0	0	2	
		Napachanie, Cerekwica	2 182			2 182	6	0	0	6	

Tabela nr 23. Ilość połączeń komunikacyjnych powiat – inne powiaty województwa wielkopolskiego (linie wojewódzkie; zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 20. Ilość połączeń komunikacyjnych powiat – inne powiaty województwa wielkopolskiego (linie wojewódzkie)

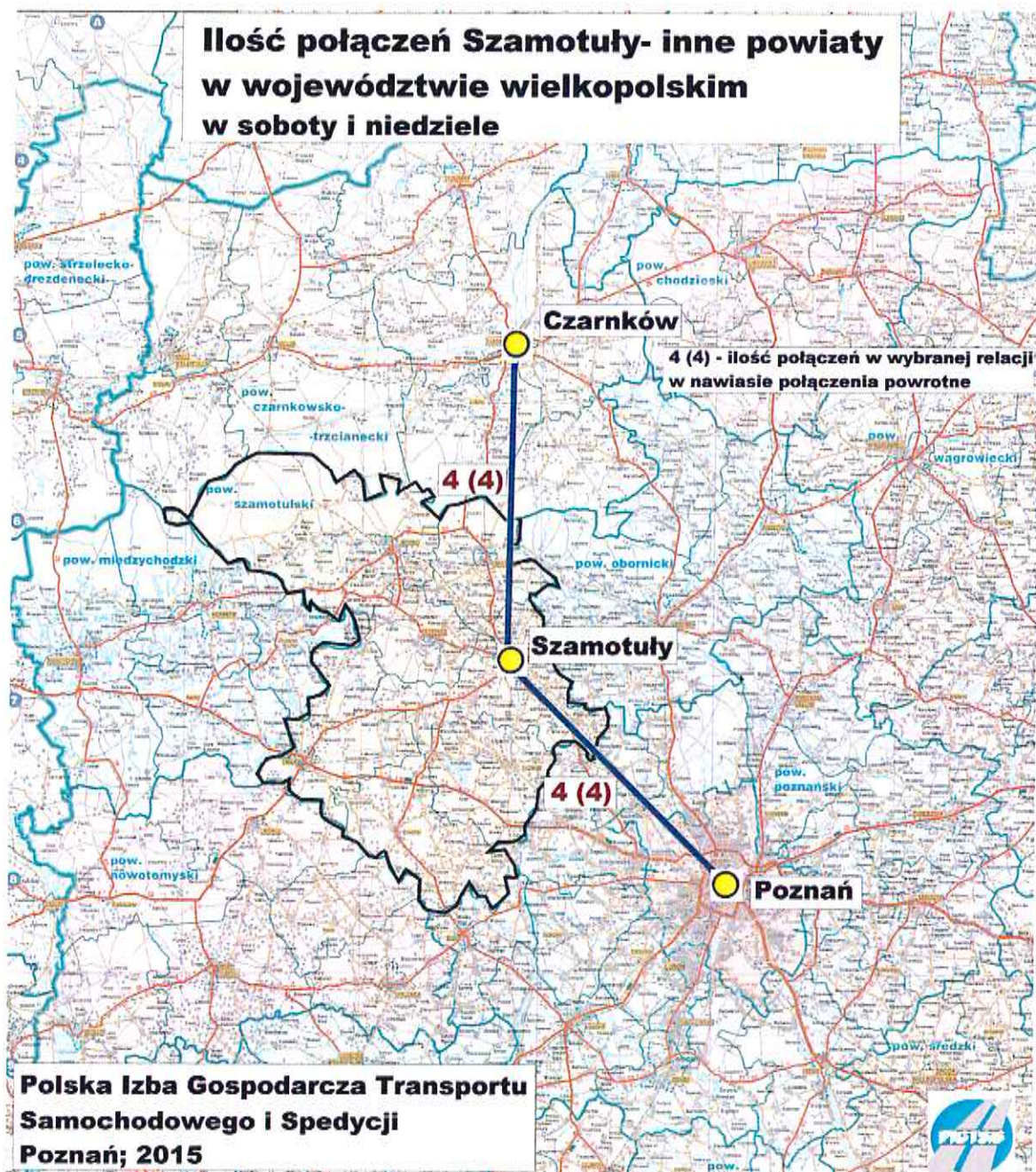
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

W soboty i niedziele										
Od	Do	Przez	W roku				Średniodziennie			
			zw	V	P	Σ	zw	V	P	Σ
Szamotuły	Czarnków	Lubasz		203		203	0	2	0	2
		Lubasz, Dębe	203			203	2	0	0	2
	Poznań		203	203		406	2	2	0	4

Czarnków	Szamotuły	Obrzycko	203	203		406	2	2	0	4
Poznań						203	0	2	0	2
		Duszniki, Lipnica	40			40	0	0	0	0
		Napachanie, Cerekwica	203			203	2	0	0	2

Tabela nr 24. Ilość połączeń komunikacyjnych powiat – inne powiaty województwa (w soboty i niedziele; zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Mapa nr 21. Ilość połączeń komunikacyjnych powiat – inne powiaty województwa wielkopolskiego (w soboty i niedziele)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Średnio dzienna liczba połączeń				
Od	Do	Ogółem	W soboty i niedziele	Udział %
Szamotuły	Czarnków	5	4	80%
	Międzychód	2		0%
	Poznań	9	4	44%
Czarnków	Szamotuły	4	4	100%
Międzychód		1		0%
Poznań		10	4	40%

Tabela nr 25. Ilość połączeń komunikacyjnych powiat – inne powiaty województwa (zestawienie zbiorcze)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów

Wnioski:

1. Szamotuły jako siedziba powiatu posiada połączenia z powiatami położonymi wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Z uwagi na położenie powiatu w najdalszej części województwa, Szamotuły posiadają połączenia z trzema powiatami, w tym z siedzibą województwa.
2. Ilościowo, największa liczba połączeń wykonywanych jest do siedziby województwa Miasta Poznań (9 + 10).
3. Szamotuły zapewniają również połączenia w relacji Szamotuły – Czarnków (5 + 4) i Szamotuły - Międzychód (2 + 1).
4. Ilość połączeń z poszczególnymi powiatami wynika z występującego w danej relacji zapotrzebowania na przewozy i frekwencji podróżnych oraz uzupełniana jest przez przebiegające wzdłuż analizowanej relacji linie dalekobieżne wykraczające poza obszar województwa.
5. Ilości połączeń w tych samych relacjach wykonywanych w soboty i niedziele zaplanowana została na zbliżonym poziomie w relacji Szamotuły – Czarnków (4 + 4). W relacji Szamotuły – Poznań różni się od ilości połączeń wykonywanych średniodziennie w skali roku realizowane są cztery pary kursów. Natomiast w relacji Szamotuły – Międzychód nie występują połączenia w soboty i niedziele. Oznacza to iż komunikacja regionalna, międzypowiatowa jest realizowana w dni świąteczne i wolne od pracy w mniejszej ilości.

3.2.5. Autobusowa sieć komunikacyjna „gminy powiatu – siedziby sąsiednich powiatów”

Ogółem gminy szamotulskie - połączenia wojewódzkie w obie strony									
Od	Do	W roku				Średniodziennie			
		Zw.	V	P	Σ	Zw.	V	P	Σ
Duszniki	Nowy Tomyśl	1 661			1 661	5	0	0	5
	Poznań	7 918			7 918	22	0	0	22
Kaźmierz	Poznań	6 350			6 350	17	0	0	17
Obrzycko	Czarnków	1 838	1 432		3 270	5	4	0	9
	Poznań	1 838	1 432		3 270	5	4	0	9
Ostroróg	Międzychód	1 006			1 006	3	0	0	3
	Poznań	1 006			1 006	3	0	0	3
Pniewy	Jarocin	710			710	2	0	0	2
	Kępno	710			710	2	0	0	2
	Konin			712	712	0	0	2	2
	Międzychód	10 205		149	10 354	28	0	0	28
	Nowy Tomyśl	2 085		298	2 383	6	0	1	7
	Ostrów Wielkopolski	1 184			1 184	3	0	0	3
	Ostrzeszów	710			710	2	0	0	2
	Pleszew	710			710	2	0	0	2
	Poznań	13 612	2 766	1 584	17 962	37	8	4	49
	Słupca			712	712	0	0	2	2
	Środa Wielkopolska	710			710	2	0	0	2
	Turek			712	712	0	0	2	2
	Wolsztyn			298	298	0	0	1	1
	Września			712	712	0	0	2	2
	Wronki	Czarnków	1 912			1 912	5	0	0
Międzychód		4 059			4 059	11	0	0	11
Piła		460			460	1	0	0	1
Poznań		820			820	2	0	0	2

Tabela nr 26. Ilość połączeń komunikacyjnych gminy powiatu – siedziby sąsiednich powiatów (komunikacja międzywojewódzka; zw. - kursy zwykłe, V-kursy przyspieszone; P - kursy pospieszne; Ex – kursy expressowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ogólnopolskiego systemu informacji dla pasażerów